

คุณลักษณะของผู้ดำเนินหนทางการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญาพันธ์
ของ
ทองพูล จันทบูรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มีนาคม 2547

คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน
สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
ทองพล จันทบูรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มีนาคม 2547

ทองพูล จันทบุรณ. (2547). *คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท วท.ม. (การจัดการนันทนาการ).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการ
ควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์
สวัสดิ์พงษ์.

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที (t - test) สถิติค่าเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย พบว่า

1. สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ทั้งรายด้านทุกด้านและโดยรวม อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามตัวแปร เพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า

2.1 สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้หน้านันทนาการ ไม่แตกต่างกัน

2.2 สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้หน้านันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

CHARACTERISTICS OF RECREATIONAL LEADERS AS VIEW
BY YOUTH CENTER MEMBERS IN BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT
BY
THONGPOOL JANTABOON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University
March 2004

Thongpool Jantaboon. (2004). *Charateristics of Recreational Leaders as View by Youth Center Members in Bangkok Metropolis*. Master thesis, M.Sc. (Recreation Management). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr.Kamchoke Phueksuwan, Assist. Prof. Panomsak Sawatpong.

The purpose of this research were to study and compare the opinion of youth center members in Bangkok Metropolis concerning characteristics of recreation leaders among three variables : sex age and education level. The samples in this study were 381 youth center members in Bangkok Metropolis. The instrument used a 49 items five points type rating scale. Arithmetic mean, percentage, standard deviation, t – test independent, F - test (One-way analysis of variance) and Scheffe’s method were used for data analysis.

The results were as follow : -

1. The opinion of the youth center members concerning characteristics of recreation leaders aspect personality characteristics and professional characteristics over all and aspect were in high level.
2. There were no significant difference in sex and age opinion concerning characteristics of recreation leaders aspect personality characteristics and professional characteristics.
3. There were significant difference in education level opinion concerning characteristics of recreation leaders aspect personality characteristics and professional characteristics at level .05

คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ทองพูล จันทบูรณ์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
มีนาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน
สังกัดกรุงเทพมหานคร

ของ

นายทองพูล จันทบุรณ์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพรณี หะวานนท์)

วันที่ เดือนมีนาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. กำโชค เผือกสุวรรณ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจริญระนัย)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความเมตตา กรุณา และอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่ง จากผู้มีพระคุณหลายท่าน ประกอบด้วยรองศาสตราจารย์ ดร.กำโชค เผือกสุวรรณ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์และผู้ช่วยศาสตราจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ เพื่อแก้ไขให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตา กรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สมบัติ กาญจนกิจ รองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เรือโท ดร.ไพบูลย์ อ่อนมั่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวัต พิงโพธิ์ทอง และคุณเรืองฉัตร พุ่มทองตรู ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำเป็นอย่างดีในการสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์แผน เจียรระนัย คณบดีคณะพลศึกษาและรองศาสตราจารย์สุภารัตน์ วรทอง ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการ ผู้อำนวยการกองนันทนาการ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาเยาวชน 1 และ 2 หัวหน้าศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) ศูนย์เยาวชนบางนา ศูนย์เยาวชนบ่อนไก่ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ศูนย์เยาวชนมีนบุรี ศูนย์เยาวชนสวนเกียกกาย ศูนย์เยาวชนพระราม 9 ศูนย์เยาวชนคลองเตย ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี ศูนย์เยาวชนอัมพวา ศูนย์เยาวชนเตชะวณิช ศูนย์เยาวชนปทุมวัน และศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ ที่ได้อำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ตลอดจน สมาชิกศูนย์เยาวชนดังกล่าวข้างต้นทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณสุพัตรา สุขประเสริฐ ที่ได้ให้คำปรึกษาและประสานงานด้านข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เยาวชน คุณเรืองฉัตร พุ่มทองตรู ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้เครื่องมือ และอนุเคราะห์ประสานงานในการเก็บข้อมูล และคุณลักษณะมี ลุประสงค์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือในด้านคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยไม่คิดมูลค่า

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้มีส่วนประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ และแนวคิดในสาขาวิชาการจัดการนันทนาการแก่ผู้วิจัย

สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ขอขอบคุณน้อง ๆ ทุกคนในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน ตลอดจน เพื่อนนิสิตและผู้มีพระคุณทุกท่าน โดยเฉพาะคุณภัทรวินา จันทบูรณ์ ภรรยา ที่มีส่วนในการช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ทองพูล จันทบูรณ์

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ผู้นำนันทนาการ หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่จัดบริการ แนะนำ ช่วยเหลือให้บุคคลหรือ หมู่คณะได้เลือกกิจกรรมนันทนาการที่จะเข้าร่วมตามความต้องการ ตามความสนใจของแต่ละบุคคล ให้ได้รับความพึงพอใจ ความสุข ความเพลิดเพลินจากกิจกรรมนันทนาการ (ชูชีพ เยาวพัฒน์. 2543 : 59) จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า ผู้นำนันทนาการมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะทำให้สมาชิกได้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการที่ตนเองสนใจ การที่ผู้นำนันทนาการทำหน้าที่นำพาสมาชิกให้บรรลุเป้าหมายการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องอาศัยองค์ประกอบและคุณลักษณะของตนเองในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนันทนาการ สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือการให้ความสำคัญต่อสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นศูนย์กลาง จากการที่ผู้วิจัยได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในฐานะผู้จัดดำเนินการ ผู้นำกิจกรรมนันทนาการ และฝึกประสบการณ์ในศูนย์เยาวชนลุมพินี ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ให้บริการกิจกรรมทางนันทนาการ พบว่า ปัจจุบันนี้ผู้นำนันทนาการมีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ หรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดุษฐี สรวงจันทร์ (ดุษฐี สรวงจันทร์. 2545 : 49) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาสาเหตุของปัญหาและความต้องการในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน พบว่า สาเหตุด้านกิจกรรมไม่ราบรื่นอาจเป็นเพราะผู้นำกิจกรรมไม่เพียงพอ ผู้นำกิจกรรมนำกิจกรรมไม่สนุก ผู้นำกิจกรรมไม่ชำนาญ ผู้นำกิจกรรมไม่ให้คำแนะนำ กิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความสนใจ ไม่มีความถนัดในกิจกรรมที่จัด กิจกรรมที่จัดซ้ำซากและกิจกรรมที่จัดไม่สร้างสรรค์ จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าว ทำให้สมาชิกไม่เข้าร่วมกิจกรรม หรือมาเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ผลสุดท้ายก็จะทำให้หน่วยงาน หรือองค์กรไม่สามารถจัดดำเนินการกิจกรรมในความรับผิดชอบให้บรรลุตามเป้าหมายได้

ในการดำเนินการขององค์กร หรือหน่วยงานที่ให้บริการกิจกรรมด้านนันทนาการ ถ้ามีผู้นำนันทนาการที่มีคุณลักษณะที่ดี เป็นไปตามความพึงประสงค์ของสมาชิก จะทำให้ผู้นำนันทนาการสามารถเข้าถึงจิตใจของสมาชิกทุกคน ผลก็คือสมาชิกเกิดความสุข ความพึงพอใจ และความสนุกสนานเพลิดเพลิน สิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้หน่วยงาน หรือองค์กรสามารถดำเนินงานหรือกิจกรรมในความรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับของสมาชิก และมีสมาชิกมาใช้บริการมากยิ่งขึ้น

ศูนย์เยาวชนเป็นสถานที่ หรือศูนย์กลางสำหรับให้เยาวชนมาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา การหาความรู้การฝึกทักษะ การฝึกอาชีพและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการโดยมุ่งเน้นให้เยาวชนได้มีโอกาสรวมกลุ่มกัน ประกอบกิจกรรมบนพื้นฐานความต้องการของตนเองเป็นหลักสำคัญโดยมีผู้นำ (Leader) หรือเจ้าหน้าที่ของศูนย์เยาวชนดูแลอย่างใกล้ชิด คอยแนะนำ และเป็นพี่ปรึกษากิจกรรมต่างๆ ทำให้เยาวชนได้รู้จักปรับสภาพแก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเองโดยใช้ระบบกลุ่มเป็นเครื่องมือ อีกทั้งยังเป็นการฝึกให้เยาวชนรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีด้วย (พรพิมล (นามแฝง). 2533 : 42)

สมักร สุนทรเวช (2545 : 1) ได้กล่าวไว้ในหนังสือที่ระลึกครบรอบ 20 ปี ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานครไทย-ญี่ปุ่น ว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเมืองนั้น นับเป็นภารกิจหลักอีกประการหนึ่งของกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ประชาชนมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่สร้างปัญหาและเป็นภาระแก่สังคม กรุงเทพมหานคร ใช้กิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อกลางในการพัฒนา ทั้งกิจกรรมด้านกีฬา ดนตรี ศิลปะ นาฏศิลป์ ฯลฯ โดยมีศูนย์เยาวชนเป็นหน่วยงานกลางในการให้บริการ กรุงเทพมหานคร มีความพยายามที่จะพัฒนาการให้บริการด้านนันทนาการ มีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด ดังนั้น ในแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2545-2549) จึงกำหนดเป้าหมายเพิ่มจำนวนศูนย์เยาวชน ศูนย์นันทนาการให้ครบทุกพื้นที่ ตลอดจนปรับปรุงศูนย์ฯต่างๆ ที่มีอยู่เดิมให้ทันสมัย มีกิจกรรมที่หลากหลายและสนองต่อความต้องการของประชาชน

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีศูนย์เยาวชนจำนวนทั้งสิ้น 30 แห่ง เป็นหน่วยงานในสังกัดของกองนันทนาการสำนักสวัสดิการ กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางของการให้บริการกิจกรรมนันทนาการต่างๆ มุ่งเน้นให้เด็ก เยาวชนและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงได้ใช้เวลาว่างเข้ามาร่วมกิจกรรมกับศูนย์เยาวชน โดยสมักรเป็นสมาชิกของศูนย์เยาวชนและใช้บริการได้ตามความถนัดและความสนใจ โดยมีผู้นำนันทนาการของศูนย์เยาวชนเป็นผู้จัดดำเนินการให้คำปรึกษา แนะนำและคอยให้บริการแก่สมาชิก จากการสำรวจข้อมูลด้านผู้นำนันทนาการพบว่า ผู้นำนันทนาการของศูนย์เยาวชนซึ่งทำหน้าที่ตามที่กล่าวมาข้างต้น ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์โดยตรงด้านนันทนาการ เนื่องจากกรุงเทพมหานครรับบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทาง เช่น นาฏศิลป์ ดนตรี ศิลปะ จิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ คหกรรมและพลศึกษา อีกทั้งจำนวนยังไม่เพียงพอที่จะรองรับกับการให้บริการ ในการแก้ไขปัญหานี้ กรุงเทพมหานคร ได้จ้างลูกจ้างชั่วคราวมาช่วยจัดกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งลูกจ้างดังกล่าวก็ยังไม่มีความรู้ความสามารถโดยตรงทางด้านนันทนาการจากข้อจำกัดของบุคลากร จึงไม่มีคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ ทั้งคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพเป็นไปตามความประสงค์ของ

สมาชิก ส่งผลให้การจัดกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชน ไม่ประสบผลสำเร็จอย่างมี

ประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะได้นำผลของการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาฝึกอบรมการปรับปรุงคุณภาพของผู้หน้านันทนาการเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการ และเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการของศูนย์เยาวชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งจะได้ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นผู้หน้านันทนาการของศูนย์เยาวชนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ ตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร ในคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้หน้านันทนาการ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุและระดับการศึกษา

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนา การฝึกอบรม การปรับปรุงคุณภาพของผู้หน้านันทนาการ เกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการ และเสริมสร้างคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ ทั้งปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่จะมาเป็นผู้หน้านันทนาการของศูนย์เยาวชนให้ตรงตามความต้องการได้

ขอบเขตของการวิจัย

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร 30 แห่ง จำนวน 53,767 คน (กองนันทนาการ. 2546 : 4)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มโดยใช้ตารางเทียบ

ขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random sampling)

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 เพศชาย

1.1.2 เพศหญิง

1.2 อายุ แบ่งเป็น

1.2.1 15-20 ปี

1.2.2 21-25 ปี

1.2.3 26 ปีขึ้นไป

1.3 ระดับการศึกษา แบ่งเป็น

1.3.1 มัธยมศึกษาตอนต้น / ต่ำกว่า

1.3.2 มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. / ปวส. / หรือเทียบเท่า

1.3.3 ปริญญาตรีขึ้นไป

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้ดำเนินหนทางการ ได้แก่

2.1 คุณลักษณะส่วนตัว

2.2 คุณลักษณะทางวิชาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะ

หมายถึง ลักษณะท่าที อุปนิสัย คุณสมบัติ ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติ ความประพฤติ และความมีมนุษยสัมพันธ์ ในการวิจัยนี้ได้แบ่งคุณลักษณะออกเป็นคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ

1.1 คุณลักษณะส่วนตัว หมายถึง บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งแสดงออกของแต่ละบุคคล

1.2. คุณลักษณะทางวิชาชีพ หมายถึง การมีความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในการเป็นผู้ดำเนินหนทางการให้ประสบผลสำเร็จ

2. ผู้ดำเนินหนทางการ

หมายถึง บุคคลซึ่งมีหน้าที่จัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อบริการ แนะนำให้ความช่วยเหลือบุคคล หรือหมู่คณะได้เลือกกิจกรรมนันทนาการ ที่จะเข้าร่วมตามความต้องการ

ความสนใจของแต่ละบุคคล ให้เขาได้รับความพึงพอใจ ความสุข ความเพลิดเพลินจากกิจกรรม
นันทนาการ

3. ทักษะ

หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็น
ผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์และความเชื่อมั่น ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงลักษณะ
หนึ่งออกมา เช่น ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในทางบวกหรือทางลบ

4. ศูนย์เยาวชน

หมายถึง หน่วยงานในสังกัดกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม
กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้
เด็ก เยาวชน และประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงได้ใช้เวลาว่างเข้ามาร่วมกิจกรรมโดยการ
สมัครเป็นสมาชิก จำแนกขนาดของศูนย์เยาวชนโดยใช้พื้นที่หรือจำนวนสมาชิก และจำนวนผู้มา
ใช้บริการได้เป็น 4 ขนาด คือ

4.1 ขนาดใหญ่พิเศษ มีพื้นที่ตั้งแต่ 6 ไร่ขึ้นไป หรือมีจำนวนสมาชิกและ
ผู้มาใช้บริการมากกว่า 20,000 คน ต่อปี

4.2 ขนาดใหญ่ มีพื้นที่มากกว่า 2 งาน จนถึง 6 ไร่ หรือมีจำนวนสมาชิก
และผู้มาใช้บริการมากกว่า 500 คน ต่อปี

4.3 ขนาดกลาง มีพื้นที่น้อยกว่า 2 งาน ไม่จำกัดจำนวนสมาชิกและ
จำนวนผู้มาใช้บริการ

4.4 ขนาดเล็ก มีที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนและไม่มีอาคารทำการเป็นของตนเอง

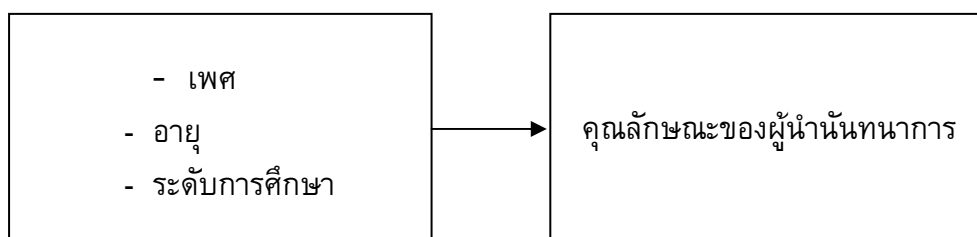
5. สมาชิกศูนย์เยาวชน

หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ที่สมัครเป็นสมาชิกของศูนย์
เยาวชน เพื่อประกอบกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หรือหลายกิจกรรมในเวลาว่าง ที่ทางศูนย์
เยาวชนจัดขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

สมมติฐานในการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา กรมพลศึกษามาก่อน และได้ประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องเฝ้าสังเกตและร่วมกิจกรรมของศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ทุกแห่ง ได้มองเห็นความสนใจการเลือกกิจกรรมการปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรม แตกต่างกันไปหลายรูปแบบ จึงตั้งสมมติฐานดังนี้

1. สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว แตกต่างกัน
2. สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพ แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะของผู้ดำเนินบทบาทตามทัศนะของสมาชิก ศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ เพื่อให้การวิจัยในเรื่องนี้ มีข้อมูลพื้นฐาน และหลักวิชาการเพื่อสนับสนุนการวิจัยและอภิปรายผล ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. หน้าที่และภารกิจของศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ความหมายและความสำคัญของผู้นำนันทนาการ
4. คุณลักษณะผู้นำโดยทั่วไปและผู้นำนันทนาการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประวัติความเป็นมาของศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานอยู่ในสังกัดกองนันทนาการ ที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านสวัสดิการ และกิจกรรมนันทนาการแก่สมาชิก เยาวชน และประชาชนโดยทั่วไป มีประวัติและความเป็นมาดังนี้ (กองนันทนาการ. สำนักสวัสดิการสังคม. 2546 : 2-9)

ศูนย์เยาวชน ซึ่งเป็นบริการหนึ่งของแผนกนันทนาการ จึงได้เกิดขึ้นมาในสมัยที่ ดร.ชานาญ ยุวบุรณี ซึ่งขณะนั้นยังเป็นนายกเทศมนตรี ได้เดินทางไปเยือนประเทศต่าง ๆ ในยุโรป พร้อมด้วยคณะ ซึ่งมี นายศิลป์ชัย ศิรินาม หัวหน้ากองการศึกษาในขณะนั้น และจากการศึกษาดูงานในครั้งนั้น ท่านได้สังเกตว่าเด็ก ๆ ในต่างประเทศเมื่อมีเวลาว่างมักไปรวมกันอยู่ตามสโมสรของเด็กหรือตามศูนย์เยาวชน ซึ่งจัดไว้ในท้องถิ่นนั้น ๆ ในศูนย์เยาวชนนั้นมีอุปกรณ์การเล่น การบันเทิงสนองความต้องการของเด็กเป็นอันมาก จึงได้ปรึกษาหารือกันว่า การจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดบริการให้แก่ท้องถิ่นเช่นเดียวกับการจัดสวนสาธารณะ และที่พักผ่อนหย่อนใจให้กับประชาชนเหมือนกัน เพื่อเด็กและ เยาวชนจะได้มีโอกาสใช้เวลาว่างจากการศึกษาเล่าเรียนหรือประกอบกิจกรรมใด ๆ แล้วมาร่วมสนุกสนานหาความรู้ ความบันเทิงหรือร่วมกันทำงานสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้น และการจัดกิจกรรมสำหรับเยาวชนเป็นการแก้ไขปัญหายุวรุ่นได้ดีทางหนึ่ง

พ.ศ. 2503 กองการศึกษา เทศบาลนครกรุงเทพฯ จึงได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินงานในเรื่องนี้โดยเฉพาะ และได้รับความร่วมมือจากสโมสร องค์การ และหน่วยงาน

ราชการต่างๆ เป็นอย่างดี ในปีเริ่มแรกคณะกรรมการฯ ได้รับทุนจาก Asia Foundation และทุนจากการจัดรายการแข่งขันชกมวย ณ เวทีลุมพินี มาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของศูนย์เยาวชน ศูนย์เยาวชนที่เริ่มจัดตั้งครั้งแรก มี 2 แห่ง คือ

1. ศูนย์เยาวชนอำเภอพระนคร (ตั้งอยู่ที่โรงเรียนมัธยมวัดมกุฏกษัตริยาราม) ครูโรงเรียนวัดมกุฏฯ ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของศูนย์เยาวชน ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์เยาวชนเทเวศร์ ตั้งอยู่ริมถนนกรุงเกษม เยื้องคุรุสภา เขตพระนคร

2. ศูนย์เยาวชนลุมพินี (ตั้งอยู่ที่อาคารกองอำนวยการจัดงานฉลองรัฐธรรมนูญ) บริเวณสวนลุมพินี ปัจจุบันตั้งอยู่บริเวณสนามไอ้บัว สวนลุมพินี กิจกรรมที่จัดในสมัยนั้นประกอบด้วยการศึกษา หัตถศึกษา โภชนาการ ห้องสมุด ดนตรีและนาฏศิลป์ ส่วนเจ้าหน้าที่ได้จัดอาสาสมัครมาเป็นผู้นำศูนย์เยาวชน โดยเปิดการฝึกอบรมเป็นพิเศษ รับสมัครจากครูหรือผู้มีความประสงค์ช่วยเหลือมาฝึกสอนให้กับเด็ก ในตอนเย็น

พ.ศ. 2504 เทศบาลนครกรุงเทพฯ ได้จัดตั้งศูนย์เยาวชนอีก 1 แห่ง คือ ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ตั้งที่โรงเรียนตรุณีวัฒนา ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ถนนสุขุโขทัย ตรงข้ามสภาการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2505 จัดตั้งศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชนขึ้น 8 แห่ง คือ

1. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอพระนคร ตั้งอยู่ที่โรงเรียนวัดชนะสงคราม
2. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอป้อมปราบฯ ตั้งอยู่ที่โรงเรียนวัดโสมนัส
3. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอสัมพันธวงศ์ ตั้งอยู่ที่โรงเรียนเทศบาลตรีมิตร
4. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอบางรัก ตั้งอยู่ที่โรงเรียนวัดหัวลำโพง
5. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอยานนาวา ตั้งอยู่ที่โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
6. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอพระโขนง ตั้งอยู่ที่โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง
7. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอปทุมวัน ตั้งอยู่ที่โรงเรียนเทศบาลปทุมวัน
8. ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจ อำเภอดุสิต ตั้งอยู่ที่โรงเรียนเทศบาลวิสุทธิศ

พ.ศ. 2505 ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ใกล้กับวัดดอกไม้ ตำบลโพรงพาง อำเภอยานนาวา ได้รวมกลุ่มตั้งศูนย์เยาวชนขึ้น ชื่อว่า ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ โดยอาศัยห้องเรียนของโรงเรียนวัดดอกไม้ เป็นที่ทำการจัดกิจกรรมสนองตอบเยาวชนในท้องถิ่น ในด้านกีฬาและนาฏศิลป์ ตลอดจน จัดแข่งขันฟุตบอลประเพณีระหว่างท้องถิ่นประจำทุกปี

พ.ศ. 2510 การดำเนินงานศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชน ซึ่งเทศบาลกรุงเทพฯ มอบเงินอุดหนุนให้อำเภอไปดำเนินการนั้น ไม่คล่องตัวในการปฏิบัติงาน มีปัญหาเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่และผู้นำศูนย์ฯ และอุปสรรคในการจัดกิจกรรมบางประการ เทศบาลนครกรุงเทพฯ จึงได้ปรับปรุงการดำเนินงานของศูนย์ฯ เสียใหม่ คือ

1. ให้ศูนย์ฯ ทุกแห่งขึ้นตรงต่อแผนกนั้นนทนาการ กองการศึกษา
2. บรรจุเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์เป็นหัวหน้าศูนย์ฯ และบรรจุผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ เช่น พลศึกษา ทัศนศึกษา นาฏศิลป์ ดนตรี ตามความจำเป็นของแต่ละศูนย์ฯ
3. เปลี่ยนชื่อ ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชน ของอำเภอต่าง ๆ เป็น ศูนย์เยาวชน โดยใช้ชื่อตามท้องถิ่นนั้น ๆ ต่อท้าย เช่น ศูนย์พักผ่อนหย่อนใจเยาวชน อำเภอป้อมปราบฯ เป็น ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส เป็นต้น
4. กำหนดระเบียบการเงินและข้อบังคับศูนย์ฯในแนวเดียวกัน
5. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ติดตามผลงานและใช้ข้อเสนอแนะแก่ศูนย์ฯ เช่น ผู้ตรวจการศูนย์ฯ และผู้ตรวจการนันทนาการ เป็นต้น

พ.ศ. 2514 ให้มีการรวมเทศบาลกรุงเทพและเทศบาลธนบุรีเข้าด้วยกัน เป็นเทศบาลสำหรับนครหลวงโดยเฉพาะ จึงมีศูนย์เยาวชนในความดูแลเพิ่มจาก 14 แห่ง เป็น 20 แห่งได้แก่

- ศูนย์เยาวชนลุมพินี
- ศูนย์เยาวชนวัดชนะสงคราม
- ศูนย์เยาวชนสุทธาราม
- ศูนย์เยาวชนปทุมวัน
- ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส
- ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้
- ศูนย์เยาวชนบ่อนไก่
- ศูนย์เยาวชนวิสุทธิศ
- ศูนย์เยาวชนวัดหัวลำโพง
- ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง
- ศูนย์เยาวชนปทุมคงคา
- ศูนย์เยาวชนวัดราชสิงขร
- ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย
- ศูนย์เยาวชนวัดอัมพวา
- ศูนย์เยาวชนเตชะวณิช
- ศูนย์เยาวชนสุวรรณาราม
- ศูนย์เยาวชนเทเวศร์
- ศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน
- ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี
- ศูนย์เยาวชนบางสะพาน

พ.ศ. 2519 สำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร ได้เสนอขออนุมัติปิดศูนย์เยาวชน 2 ศูนย์ คือ ศูนย์เยาวชนบางสะพาน และศูนย์เยาวชนราชสิงขร เนื่องจากมีสถานที่ไม่เหมาะสม ทำให้มีศูนย์เยาวชนเปิดบริการเพียง 18 แห่ง

พ.ศ. 2520 รับโอน ศูนย์เยาวชนบางเขน มาดำเนินการพร้อมปรับปรุงสถานที่ แล้วเสร็จเปิดดำเนินการได้เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2520 ทำให้ศูนย์เยาวชนเปิดดำเนินการทั้งสิ้น 19 แห่ง

พ.ศ. 2522 ย้ายศูนย์เยาวชนวัดชนะสงคราม เนื่องจากสถานที่ไม่เหมาะสมและเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ และสร้างศูนย์เยาวชนเพิ่ม 3 แห่ง คือ ศูนย์เยาวชนบางนา ศูนย์เยาวชนวัดฉัตรแก้ว และศูนย์เยาวชนวัดม่วง

พ.ศ. 2525 สร้างศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานครไทย-ญี่ปุ่น เนื่องในวาระโอกาสครบรอบ 200 ปี ของกรุงรัตนโกสินทร์

พ.ศ. 2527 เพิ่มศูนย์ฯ ขึ้นเป็นลำดับที่ 22 ได้แก่ ศูนย์เยาวชนประชานิเวศน์

พ.ศ. 2528 ได้เปลี่ยนชื่อ กองสันตนาการ เป็น กองนันทนาการ

พ.ศ. 2529 เพิ่มศูนย์ฯ ขึ้นเป็นลำดับที่ 23 ได้แก่ ศูนย์เยาวชนมีนบุรี และยุบศูนย์เยาวชนปทุมคงคา ไปเป็น ศูนย์เยาวชนอ่อนนุช เนื่องจากวัดขอสถานที่คืน

พ.ศ. 2530 เพิ่มศูนย์เยาวชนขึ้นเป็นลำดับที่ 24 ได้แก่ ศูนย์เยาวชนมีนบุรี และยกเลิกศูนย์เยาวชนสุทธาราม

พ.ศ. 2531 สร้างศูนย์เยาวชนเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2533 ได้เปลี่ยนงานศูนย์เยาวชนและสนามเด็กเล่น เป็น ฝ่ายพัฒนาเยาวชน 1 และฝ่ายพัฒนาเยาวชน 2 สังกัดกองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม

พ.ศ. 2534 เพิ่มศูนย์เยาวชนที่ 25 ได้แก่ ศูนย์เยาวชนชัยพฤกษ์มาลา

พ.ศ. 2535 รับโอนศูนย์เยาวชนจากสำนักเขตบางขุนเทียนเป็นศูนย์เยาวชนที่ 26 ได้แก่ ศูนย์เยาวชนบางขุนเทียน

พ.ศ. 2538 กรมตำรวจมอบที่ดินบริเวณถนนพระราม 3 แขวงบางมด เขตบางขุนเทียน จำนวน 2 ไร่ ให้กรุงเทพมหานคร เพื่อก่อสร้างศูนย์เยาวชนธนบุรี

พ.ศ. 2540 สร้างศูนย์เยาวชน 3 แห่ง คือ

- ศูนย์เยาวชนแสมดำโดยการเคหะแห่งชาติมอบที่ดินจำนวน 6 ไร่ ให้กรุงเทพมหานคร
- ศูนย์เยาวชนทุ่งครุ ก่อตั้งขึ้นตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นสวัสดิการให้กับข้าราชการและลูกจ้างประจำกรุงเทพมหานคร ที่พักอาศัยในอาคารสงเคราะห์ทุ่งครุ ได้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

- ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม ก่อตั้งขึ้นโดย ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปัญจทรัพย์พาณิชย์ ได้รับบริจาคที่ดินบริเวณหมู่บ้านโชคชัยคลองกุ่ม จำนวน 4 ไร่ เมื่อปี พ.ศ. 2524

ปัจจุบัน (พ.ศ. 2546) กรุงเทพมหานคร มีศูนย์เยาวชนอยู่ในสังกัดทั้งสิ้น 30 แห่ง เป็นศูนย์เยาวชนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนาเยาวชน 1 จำนวน 17 แห่ง และอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนาเยาวชน 2 จำนวน 12 แห่ง ส่วนอีก 1 แห่ง ได้แก่ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เป็นศูนย์เยาวชนที่ตั้งเป็นเอกเทศขึ้นตรงต่อกองนันทนาการ

การจำแนกศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร

ศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร สามารถจำแนกตามขนาดพื้นที่ หรือจำนวนสมาชิก และจำนวนผู้มาใช้บริการได้เป็น 4 ขนาด ดังนี้ (กองนันทนาการ. สำนักสวัสดิการสังคม. 2546 : 13)

1. ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) มีพื้นที่ 73 ไร่ ประกอบด้วยอาคารสำนักงาน อาคารกีฬาเวสน์ จำนวน 3 หลัง สนามกีฬาพร้อมลู่วิ่ง

วังและอัมพจันทร์ สระว่ายนํ้า และสนามกลางแจ้ง มีจำนวนสมาชิกและจำนวนผู้มาใช้บริการมากกว่า 20,000 คนต่อปี ที่ตั้ง ถนนมิตรไมตรี แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10320 โทร 0 2245 3360

2. ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่ เป็นศูนย์เยาวชนที่มีพื้นที่มากกว่า 2 งาน จนถึง 6 ไร่ หรือมีจำนวนสมาชิกและจำนวนผู้มาใช้บริการตั้งแต่ 500 คนขึ้นไปต่อปี มีจำนวน 13 แห่ง ดังนี้

2.1 ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย ที่ตั้ง ถนนสุขุโขทัย แขวงดุสิต เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10360 โทร 0 2243 2706

2.2 ศูนย์เยาวชนชัยพฤกษ์มาลา ที่ตั้ง ถนนบางกอกน้อย-นครไชยศรี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170 โทร 0 2433 4597

2.3 ศูนย์เยาวชนบางขุนเทียน ที่ตั้ง ถนนพระราม 2 เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร 10150 โทร 0 2416 5739

2.4 ศูนย์เยาวชนทุ่งครุ ที่ตั้ง อาคารสงเคราะห์ข้าราชการและลูกจ้าง กรุงเทพมหานคร เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140 โทร 0 2464 2040

2.5 ศูนย์เยาวชนจอมทอง ที่ตั้ง ถนนธนบุรี-ปากท่อ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร 10150 โทร 0 2416 5040

2.6 ศูนย์เยาวชนพระราม 9 ที่ตั้ง ใต้สะพานแขวนพระราม 9 ถนนราชบุรีบูรณะ เขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร 10140 โทร 0 2463 3761-2

2.7 ศูนย์เยาวชนพระราม 8 ที่ตั้ง ใต้สะพานพระราม 8 ถนนอรุณอมรินทร์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700 โทร 0 2424 5792

2.8 ศูนย์เยาวชนสวนเกียกกาย ที่ตั้ง ถนนทหาร แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทร 0 2241 7341

2.9 ศูนย์เยาวชนบ่อนไก่ ที่ตั้ง ถนนพระราม 4 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทร 0 2252 9028

2.10 ศูนย์เยาวชนลุมพินี ที่ตั้ง ถนนพระราม 4 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทร 0 2252 8035

2.11 ศูนย์เยาวชนบางนา ที่ตั้ง ถนนสรรพาวุธ แขวงบางนา เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10260 โทร 0 2393 7414

2.12 ศูนย์เยาวชนมีนบุรี ที่ตั้ง ถนนสีหบุรุษกิจ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร 10510 โทร 0 2543 7199

- 2.13 ศูนย์เยาวชนคลองกุ่ม ที่ตั้ง ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร 10230 โทร 0 2375 8512
3. ศูนย์เยาวชนขนาดกลาง ได้แก่ ศูนย์เยาวชนที่มีพื้นที่น้อยกว่า 2 งาน ไม่จำกัด จำนวนสมาชิกและจำนวนผู้มาใช้บริการ มีจำนวน 14 แห่ง ดังนี้
- 3.1 ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส ที่ตั้ง ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร 10800 โทร 0 2281 1081
- 3.2 ศูนย์เยาวชนเทเวศร์ ที่ตั้ง ถนนกรุงเกษม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร 10200 โทร 0 2281 1070
- 3.3 ศูนย์เยาวชนบางเขน ที่ตั้ง ถนนพหลโยธิน แขวงอนุสาวรีย์ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220 โทร 0 2521 0271
- 3.4 ศูนย์เยาวชนเตชะวณิช ที่ตั้ง ถนนเตชะวณิช แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800 โทร 0 2587 0689
- 3.5 ศูนย์เยาวชนวัดจักรแก้วจางลณี ที่ตั้ง ถนนจรัลสนิทวงศ์ แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700 โทร 0 2424 5792
- 3.6 ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี ที่ตั้ง ถนนอิสรภาพ แขวงท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร 10600 โทร 0 2465 1616
- 3.7 ศูนย์เยาวชนอัมพวา ที่ตั้ง ถนนอิสรภาพ แขวงบ้านช่างหล่อ เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร 10700 โทร 0 2412 0712
- 3.8 ศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน ที่ตั้ง ถนนเทอดไทย แขวงบางยี่ขัน เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600 โทร 0 2465 5138
- 3.9 ศูนย์เยาวชนวัดม่วง ที่ตั้ง ถนนเพชรเกษม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160 โทร 0 2413 0613
- 3.10 ศูนย์เยาวชนปทุมวัน ที่ตั้ง จุฬายา ซอย 5 แขวงสวนหลวง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร 10330 โทร 0 2214 1055
- 3.11 ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง ที่ตั้ง ถนนสุขุมวิท แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10100 โทร 0 2390 0399
- 3.12 ศูนย์เยาวชนลาดกระบัง ที่ตั้ง ถนนสุขุมวิท 72 เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10250 โทร 0 2326 6828

3.13 ศูนย์เยาวชนวัดดอกไม้ ที่ตั้ง ถนนสาทรประดิษฐ์ เขตยานนาวา

กรุงเทพมหานคร 10120 โทร 0 2294 1533

3.14 ศูนย์เยาวชนคลองเตย ที่ตั้ง ถนนอาจณรงค์ แขวงคลองเตย เขตคลองเตย

กรุงเทพมหานคร 10110 โทร 0 2350 2482

4. ศูนย์เยาวชนขนาดเล็ก ได้แก่ ศูนย์เยาวชนที่ตั้งอยู่ในโรงเรียนและไม่มีอาคาร
ทำการเป็นของตนเอง มีจำนวน 2 แห่ง ดังนี้

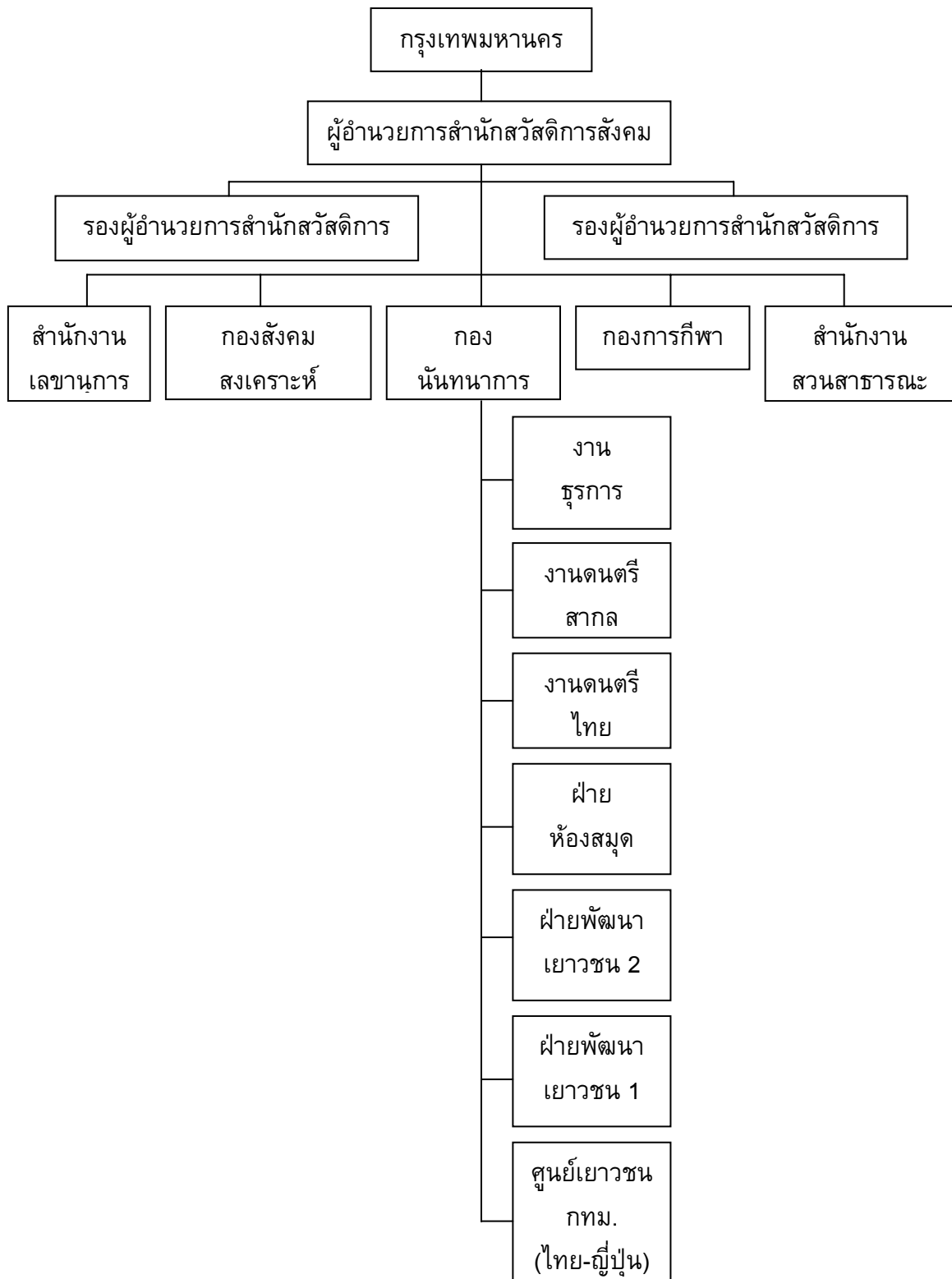
4.1 ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ ที่ตั้ง ท่าพระจันทร์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

10200 โทร 0 2222 4135

4.2 ศูนย์เยาวชนวัดหัวลำโพง ที่ตั้ง ถนนพระราม 4 แขวงสี่พระยา เขตบางรัก

กรุงเทพมหานคร 10500 โทร 0 2233 3954

จากการศึกษาค้นคว้าประวัติ ความเป็นมาของศูนย์เยาวชน กงนันทนาการ สำนัก
สวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่าการจัดตั้งศูนย์เยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการ
ให้บริการด้านสวัสดิการสังคม เนื่องจากเห็นความสำคัญของเด็กและเยาวชน จะได้ใช้เวลาว่าง
ให้เกิดประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน ประกอบกิจกรรมให้เกิดความรู้ สนุกสนาน เพลิดเพลิน
ร่วมกันทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์อันจะส่งผลต่อการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน และจาก
อดีตถึงปัจจุบัน กรุงเทพมหานคร ได้พยายามจัดตั้งและขยายบริการด้านศูนย์เยาวชนไปยัง
พื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง โดยใช้งบประมาณของกรุงเทพมหานคร ได้รับการบริจาคและการขอ
ความร่วมมือด้านสถานที่จากหน่วยงานและสถานศึกษา ทำให้ ณ วันนี้ กรุงเทพมหานครมี
ศูนย์เยาวชนซึ่งมีความพร้อมในด้านบุคลากร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และกิจกรรมในระดับต่าง ๆ
จำนวน 30 แห่ง ไว้ให้บริการแก่เด็ก เยาวชนและประชาชน กระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ในเขต
พื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

ภาพประกอบ 1 การแบ่งส่วนราชการของสำนักสวัสดิการสังคม

ที่มา : กองนันทนาการ. สำนักสวัสดิการ. (2539). *การพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน*.

กรุงเทพฯ : กองนันทนาการ. สำนักฯ.

หน้าที่และภารกิจของศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ศูนย์เยาวชนเป็นหน่วยงานในสังกัดฝ่ายพัฒนาเยาวชน 1 ฝ่ายพัฒนาเยาวชน 2 และศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เป็นสถานที่ออกกำลังกาย คลายเครียดตั้งอยู่ทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 แห่ง ทำหน้าที่รับผิดชอบให้คำแนะนำและฝึกสอนสมาชิกศูนย์เยาวชนในกิจกรรมแต่ละด้าน ส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของเยาวชนและจัดกิจกรรมพิเศษในวันสำคัญต่าง ๆ ศูนย์แต่ละแห่งมีภาระหน้าที่ให้บริการประจำวัน ทั้งในสถานที่และนอกสถานที่เหมือนกันทุกศูนย์ โดยมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ (กองนันทนาการ. สำนักสวัสดิการสังคม. 2546 : 1-3)

1. ด้านกีฬา
 - สอนพื้นฐานการกีฬาและกติกากีฬา
 - สอนด้านการจัดแข่งขันและความเป็นเลิศทางกีฬา
 - สอนด้านการเสริมสร้างสมรรถนะของร่างกาย
 - จัดการแข่งขันกีฬา
2. ด้านนาฏศิลป์และดนตรี
 - สอนนาฏศิลป์ไทย สากล และพื้นบ้าน
 - สอนดนตรีไทย สากล และดนตรีพื้นบ้าน
 - การละเล่นแบบพื้นบ้าน พื้นเมือง ร้องรำทำเพลง
 - ด้านการแสดง การประกวดและพิธีกร
 - สอนมารยาทไทย และสืบสานวัฒนธรรมไทย
3. ด้านศิลปะ
 - สอนการวาดภาพ การสร้างจินตนาการ
 - สอนการระบายสีน้ำ สีน้ำมัน สีชอล์ค
 - สอนด้านการแกะสลักและปฏิมากรรม
 - จัดการแข่งขันและการประกวด
4. ด้านคหกรรม
 - สอนด้านเย็บปักถักร้อย และการประกอบอาหาร
 - ประดิษฐ์สิ่งของจากเศษวัสดุเหลือใช้
 - สอนและจัดทำอนุรักษ์ขนมไทย
 - จัดการประกวด แข่งขัน

5. ด้านสังคมสงเคราะห์

- ให้คำปรึกษาและแนวทางในการแก้ปัญหาชีวิตและครอบครัว
- เยี่ยมเยียนครอบครัวสมาชิกศูนย์ ติดตามและประเมินผล
- จัดกิจกรรมกลุ่ม ตามความสนใจ

6. ด้านห้องสมุด หรือมุมอ่านหนังสือ

- จัดห้องหรือมุมเป็นสถานที่อ่านหนังสือ
- จัดเกมส์ ทวี วีดีโอ ให้ความรู้และบันเทิง
- จัดนิทรรศการ ประวัติในวันสำคัญต่าง ๆ
- จัดประกวดและแข่งขันเรียงความ

7. ด้านวัฒนธรรม

- สอนเสริมสร้างและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
- จัดให้ภาครัฐและภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดอบรมด้านวัฒนธรรมและ

ประเพณีไทย

- จัดแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างเมืองและประเทศ

8. ด้านค่ายพักแรม

- จัดให้อยู่ค่ายพักแรมด้านการสร้างผู้นำ สถาบันครอบครัว อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ยาเสพติด การกีฬา นาฏศิลป์ ศิลปะ ปฏิบัติธรรม ฯลฯ

การใช้บริการของศูนย์เยาวชน

เด็ก เยาวชน และประชาชน สามารถใช้บริการของศูนย์เยาวชนได้ทุกแห่ง โดยสมัครเป็นสมาชิกศูนย์ และนำหลักฐานไปสมัคร ดังนี้ (กองนันทนาการ. สำนักสวัสดิการสังคม. 2539 : 4)

1. หลักฐานการสมัคร

- รูปถ่ายหน้าตรง ขนาด 1 นิ้ว หรือ 2 นิ้ว จำนวน 2 รูป
- สำเนาทะเบียนบ้าน หรือบัตรประจำตัวประชาชน

2. ระยะเวลาการทำบัตรสมาชิก

- ทำบัตรสมาชิกภายใน 1 วัน ก็สามารถใช้บริการได้เลย

3. อัตราค่าสมาชิก

- ศูนย์เยาวชน

อายุ 8 – 17 ปี ค่าสมัครปีละ 10 บาท

อายุ 18 – 24 ปี ค่าสมัครปีละ 20 บาท

- ศูนย์ชุมชน

ประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ค่าสมัครปีละ 40 บาท

4. การเปิดให้บริการ

- เปิดให้บริการทุกวันตั้งแต่วันเสาร์ถึงวันอาทิตย์

- วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เปิดบริการระหว่างเวลา 10.00 น. ถึง 18.00 น. และเปิดบริการล่วงเวลา ระหว่างเวลา 18.00 น. ถึง 21.00 น.

- วันเสาร์ถึงวันอาทิตย์ เปิดบริการระหว่างเวลา 13.00 น. ถึง 18.00 น. และเปิดบริการล่วงเวลา ระหว่างเวลา 18.00 น. ถึง 21.00 น.

หมายเหตุ การเปิดบริการล่วงเวลาของแต่ละศูนย์เยาวชน อาจจะแตกต่างกัน คือ ระหว่างเวลา 18.00 น. ถึง 21.00 น. ขึ้นอยู่กับความพร้อมของการจัดกิจกรรมของแต่ละศูนย์เยาวชน และความต้องการของสมาชิกศูนย์เยาวชน

นอกจากกิจกรรมแต่ละด้านแล้ว ยังมีโครงการซึ่งต้องจัดทำกิจกรรม ในสถานที่เป็นประจำเดือนและของนอกสถานที่ คือ

โครงการนอกสถานที่

1. ในเขตกรุงเทพมหานคร

- จัดทัศนศึกษานอกสถานที่

- จัดกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และวันสำคัญของโลก

ของโลก

- ร่วมกิจกรรมของศูนย์ กลุ่มศูนย์ ฝ่าย กองและ กรุงเทพมหานคร

- จัดโครงการเยาวชนอาสาพัฒนากรุงเทพมหานคร

2. นอกเขตกรุงเทพมหานคร

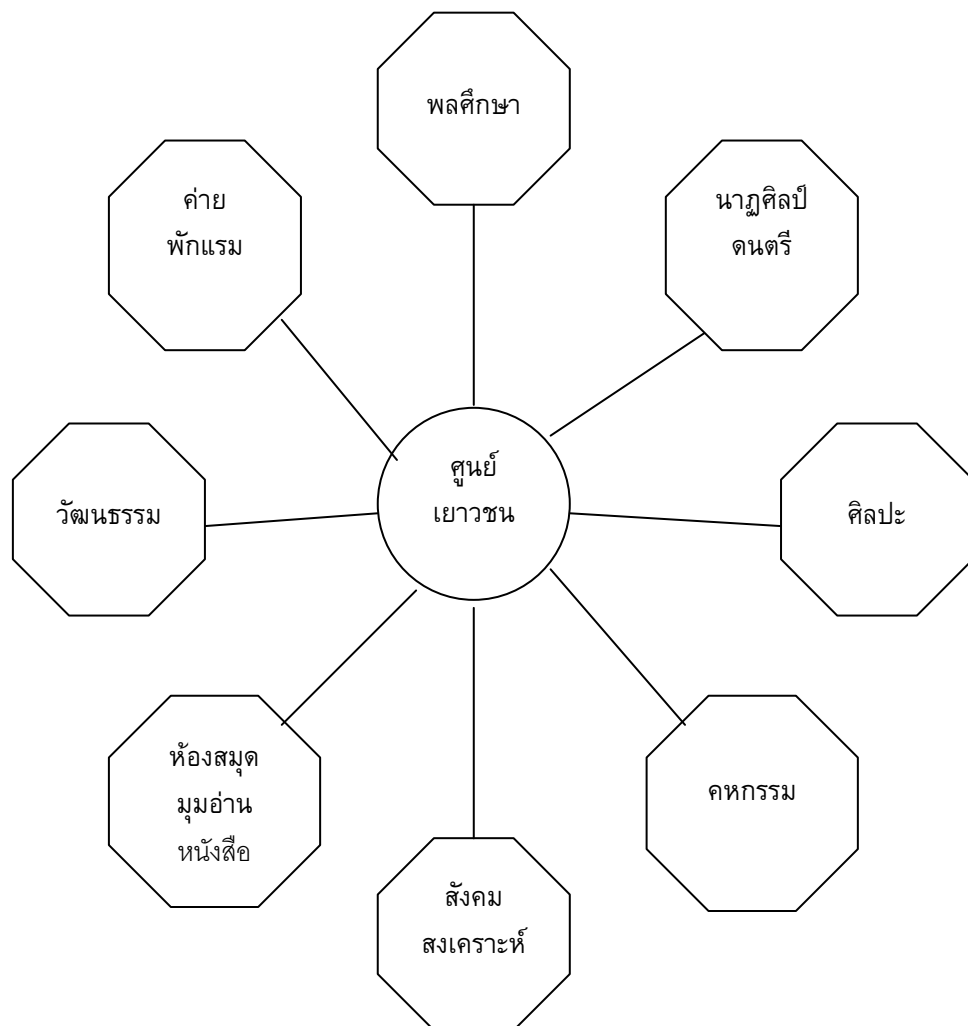
- ด้านการสร้างผู้นำเยาวชน ส่งเสริมวิชาการ และประสบการณ์ชีวิต

- ด้านสถาบันครอบครัว

- ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

- ด้านต้านภัยยาเสพติด

- ด้านกีฬา และนันทนาการ
- ด้านนาฏศิลป์ ศิลปะ วัฒนธรรม
- ด้านสังคมสงเคราะห์
- ด้านการอบรมศึกษา ปฏิบัติธรรมและการพัฒนาความรู้

ภาพประกอบ 2 หน้าที่และภารกิจของศูนย์เยาวชน

ที่มา : กองนันทนาการ. สำนักสวัสดิการ. (2539). *การพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน*.

กรุงเทพฯ : กองนันทนาการ. สำนักฯ.

กมล ชินพงศ์ (2535 : 5) ได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์เยาวชนไว้ดังต่อไปนี้

ศูนย์เยาวชนซึ่งมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างครบถ้วน จะประกอบด้วยผู้นำกิจกรรมด้านต่าง ๆ คือ

1. หัวหน้าศูนย์
2. นักสังคมสงเคราะห์
3. ผู้นำกิจกรรมด้านศิลปะ-หัตถศึกษา
4. ผู้นำกิจกรรมด้านอาหารและโภชนาการ
5. ผู้นำกิจกรรมด้านนาฏศิลป์
6. ผู้นำกิจกรรมด้านกีฬา
7. ห้องสมุด
8. ภารโรง

ศูนย์เยาวชนที่มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ครบคือ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร(ไทย-ญี่ปุ่น) สำหรับศูนย์เยาวชนที่มีขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จะมีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่อย่างน้อยที่สุด จำนวน 4 คน คือ

1. หัวหน้าศูนย์
2. ผู้นำกิจกรรมด้านนาฏศิลป์
3. ผู้นำกิจกรรมด้านพลศึกษา
4. ผู้นำกิจกรรมด้านศิลปะ-หัตถศึกษา

จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมที่กล่าวมาข้างต้น เป็นหน้าที่และภารกิจของศูนย์เยาวชนที่ต้องจัดและดำเนินการ อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชน หรือผู้นำนันทนาการนั่นเอง

ความหมายและความสำคัญของผู้นำนันทนาการ

ความหมายของผู้นำนันทนาการ

มีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของผู้นำนันทนาการไว้มากมาย ผู้วิจัยขอเสนอความหมายของผู้นำนันทนาการ ดังต่อไปนี้

อุดร รัตนภักดิ์ (2529 : 38) กล่าวว่าผู้นำทางนันทนาการ หมายถึง บุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ดังนี้

1. แนะนำ จัดการ บริการ กิจกรรมนันทนาการแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม
2. มีหน้าที่วางโครงการและนำแผนดำเนินงานกิจกรรมนันทนาการ
3. มีหน้าที่สอน หรือฝึกฝน หรือนิเทศในทางนันทนาการแก่ผู้สนใจ
4. มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

คณิต เขียววิชัย (2531 : 163) ได้สรุปความหมายของ “ผู้นำนันทนาการ” ไว้ว่า หมายถึงผู้ที่ทำให้กระบวนการต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจจะทำเป็นกลุ่มหรือทำร่วมกับคนอื่น ๆ เพื่อชักนำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมหรือเป็นผู้ตัดสินใจเปลี่ยนแปลงบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้โครงการดำเนินไปด้วยดี ผู้นำนันทนาการนั้น อาจมีบทบาทหรือหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. มีอาชีพหรือหน้าที่ในการดำเนินงานตามรายการต่าง ๆ
2. ผู้ที่มีหน้าที่ในการมอบหมายงานให้บุคคลอื่น ๆ ไปดำเนินการ
3. เป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่ม ร่วมเล่นและมีความสัมพันธ์กับสมาชิกคนอื่น ๆ เป็น

อย่างดี

นอกจากนี้ ก้าโซค เฟือกสุวรรณ (2538 : 20) ยังได้ให้คำจำกัดความของผู้นำนันทนาการไว้ว่าเป็นบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งที่มีอิทธิพลของกลุ่มสมาชิก และต้องแสดงภาวะการนำกลุ่มให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ของสมาชิก อันจะส่งเสริมให้สมาชิกได้พัฒนาอารมณ์ จิตใจ และสังคมที่สนุกสนาน ร่าเริง เบิกบาน โดยอาศัยขบวนการต่าง ๆ ของกิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อสู่เป้าหมายและต้องมีหน้าที่ ดังนี้

1. จัดอำนวยการนันทนาการ วางแผนและนโยบายดำเนินกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบโครงการนันทนาการ

2. แนะนำให้ความรู้เชิงปฏิบัติ เชิงวิชาการแก่ผู้นำระดับต่าง ๆ รวมทั้งสมาชิกของกลุ่ม
3. สอน แนะนำกิจกรรมทักษะด้านนันทนาการให้แก่สมาชิกกลุ่มสม่ำเสมอ
4. อำนวยความสะดวกและจัดหาเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ
5. ดูแลรักษา อุปกรณ์ต่าง ให้มีสภาพดี ใช้ได้ทุกโอกาส
6. ดูแลและรักษาความปลอดภัยผู้ร่วมกิจกรรมนันทนาการ
7. เป็นที่ปรึกษาและฟังพาได้ของสมาชิก

ความสำคัญของผู้นำนันทนาการ

การนันทนาการเป็นขบวนการที่มีระบบ อันทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสำเร็จในคุณภาพชีวิต กล่าวคือ ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขตามความต้องการตามธรรมชาติ เกิดการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรมและวัฒนธรรม

หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การนั้นนทาการเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดคุณภาพชีวิต ดังที่ กำโชค เผือกสุวรรณ (2538 : 17 – 19) กล่าวถึงคุณภาพชีวิต ไว้ดังนี้

1. มีชีวิตที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บทั้งทางร่างกายและจิตใจ
2. มีโอกาสที่จะพัฒนาความสามารถ และการศึกษาให้ก้าวไปสู่ขั้นสูงสุดที่บุคคลพึงกระทำได้
3. มีเวลาและโอกาสที่เพียงพอที่บุคคลพึงมีส่วนร่วมในกิจกรรมเวลาว่าง หรือนันทนาการ
4. มีที่อยู่อาศัยที่สะดวกสบายและเพียงพอ และมีสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย
5. มีความมั่นคงปลอดภัยในส่วนบุคคล และชุมชน
6. มีรายได้ หรือสื่ออำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจที่เพียงพอ สามารถจับจ่ายใช้สอยในสิ่งที่จำเป็นเพื่อเกิดความพึงพอใจได้
7. มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมดีพอควร
8. มีโอกาสพัฒนาขีดความสามารถขั้นสูงสุดในหน้าที่การงาน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตการที่จะให้เกิดคุณภาพชีวิตที่สมบูรณ์ดังที่กล่าวข้างต้นได้นั้น จะต้องได้รับประสบการณ์ทางนันทนาการอย่างถูกต้อง สมบูรณ์แบบจากผู้ให้ประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่า ผู้นำนันทนาการนั่นเอง ผู้นำนันทนาการในภาวะปัจจุบัน ครั้นจะเปรียบเทียบกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การเพิ่มจำนวนประชากรอย่างรวดเร็ว การขยายตัวของความเจริญของเมืองอย่างรวดเร็ว สภาพแวดล้อมเลวลงมีแต่มลภาวะประชาชนมีแต่ความเครียด เวลาเร่งรัด ทุกคนแก่งแย่งกันทำงานเพื่อการอยู่รอดทางเศรษฐกิจ ได้กลายเป็นปัญหาสังคม มีผลให้ทุกชีวิตมองหาสิ่งช่วยแก้ไข เพื่อให้กลับมามีคุณภาพชีวิตที่ดี ความต้องการเหล่านี้นับวันจะมีมากขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะเมืองใหญ่ เมืองธุรกิจ แต่สถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคคล ทำหน้าที่ช่วยแก้ไขคุณภาพชีวิตที่เรียกว่า นักนันทนาการ หรือผู้นำนันทนาการ เกิดปัญหาผลิตบุคคลเหล่านั้นไม่เพียงพอแก่ความต้องการได้

ฉะนั้น มีความจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องช่วยกันผลิต หรือหาผู้นำนันทนาการให้มากพอกับความต้องการของสังคมและต้องเป็นผู้นำนันทนาการที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีความสามารถ มีเทคนิค ทักษะ ที่จะให้ความรู้ ช่วยเหลือ แนะนำแก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเน้นประสิทธิผลที่พึงปรารถนาของสังคมกลุ่มหรือองค์กรใด ๆ ประกอบด้วยสมาชิกหลากหลาย มีพฤติกรรมบุคคลต่าง ๆ กัน การอยู่ร่วมกันในกลุ่มพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อเกิดปฏิสัมพันธ์ทางสังคม อาจเป็นไปในทางใดทางหนึ่งหรือหลาย ๆ ทาง สับสนวนวนายได้ หากปราศจากผู้ประสาน ผู้ดูแล ผู้ชี้แนะ นำทาง แน่นนอนที่ผู้ต้องการจะมีแต่ความ

ยุ่งเหยิง ความเป็นผู้นำเป็นสิ่งสำคัญยิ่งของความสำเร็จของกลุ่ม

จากการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความหมายและความสำคัญของผู้นำนั้น ทนากการ สรุปได้ว่าเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการ และการชี้แจงการ กลุ่มบุคคล ให้ปฏิบัติตามกิจกรรมนั้น ๆ และมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้พฤติกรรมองค์กรและกลุ่มบุคคลเปลี่ยนไป เช่น มีความคิดสร้างสรรค์ กระตือรือร้น มีการตัดสินใจกับการใช้ดุลยพินิจที่ดี ถูกต้อง มีการวางแผนงานและการดำเนินงานตามแผน และมีความเห็นอกเห็นใจ เสียสละ เป็นต้น ทั้งนี้ เพราะสมาชิกรัก ศรัทธาและยกย่องผู้นำนั้น ทนากการ

คุณลักษณะของผู้นำโดยทั่วไปและผู้นำนั้น ทนากการ

คุณลักษณะของผู้นำโดยทั่วไป

คุณลักษณะเป็นเครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นลักษณะประจำของแต่ละบุคคลที่ปรากฏออกมาให้เห็นและแสดงต่อสายตาของบุคคลทั่วไป ซึ่งคุณลักษณะของแต่ละบุคคลนั้นจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่บ่งชี้ หรือเอื้อต่อการปฏิบัติงานว่าจะประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงไร ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงรวบรวมทัศนะต่าง ๆ ของผู้รู้เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำโดยทั่วไป และคุณลักษณะของผู้นำนั้น ทนากการไว้ตามที่ กิติ พยัคคานนท์ (2529 : 18 - 24) ได้สรุปเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่สำคัญมี 17 ประการ คือ

1. สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงดี ผู้นำถ้ามีสุขภาพ “สามวันดีสี่วันไข้” มาทำงานสัปดาห์หนึ่งหยุดไป 2-3 วันเสมอ ๆ ถ้ามีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการตัดสินใจจากผู้นำทันทีเกี่ยวกับผลประโยชน์ของหน่วยงานนั้น แต่ผู้นำป่วยไม่มาทำงาน อาจทำให้หน่วยงานพลาดโอกาสทองที่จะได้รับผลประโยชน์นั้นไปได้

2. ความรู้ดี ผู้นำที่ดีต้องมีความรู้ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่และความรู้ทั่ว ๆ ไป ถ้าเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วผู้นำสามารถให้คำปรึกษาหรือช่วยแก้ปัญหาได้ จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายกย่อง เคารพนับถือและให้ความไว้วางใจมาก

3. ท่าทางและบุคลิกดี เป็นคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้นำที่ดี ผู้นำที่มีท่าทางและบุคลิกไม่ดีจะทำให้คนทั่วไปมองดูไม่เลื่อมใสหรือน่านับถือ ไม่ว่าจะมีความรู้หรือความสามารถแค่ไหน ถ้ามีท่าทางและบุคลิกไม่ดีจะเสียคะแนนไป 50 เปอร์เซ็นต์แล้ว

4. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความกระตือรือร้น ผู้ที่ไม่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะเป็นผู้นำที่ดีไม่ได้ เป็นได้แค่ผู้ตาม แต่ถ้าผู้นำนั้นได้เป็นผู้นำด้วยเหตุผลใดก็ตาม หน่วยงานนั้นจะเจริญรุ่งเรืองไม่ได้ดีเท่าที่ควร ตามความเห็นของผู้เขียนความเจริญรุ่งเรืองของหน่วยงานขึ้นอยู่กับ 2 ปัจจัย ประการแรก เรียกว่า ความเจริญตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นการดำเนินงานไปตามปกติตามที่โลกหมุนไป เช่น ร้านค้าร้านหนึ่งเจริญเติบโตไปเรื่อย ๆ ขายสินค้าได้ดีมีกำไร

เนื่องจากเป็นร้านค้าที่ประชาชนทั่ว ๆ ไปรู้จักและอยู่ในทำเลดีถ้าผู้จัดการไม่มีความกระตือรือร้นปล่อยให้งานเดินไปเองตามปกติไปเรื่อย ๆ ร้านค้านั้นก็ดำเนินกิจการไปได้ เป็นการเจริญไปตามธรรมชาติ แต่ถ้ามีอีกปัจจัยหนึ่งหรืออีกแรงหนึ่งมาประกอบ อันได้แก่ผู้จัดการซึ่งเป็นผู้นำมีความคิดริเริ่มดีและมีความกระตือรือร้นในการทำงาน หาสินค้าแปลก ๆ เข้าร้าน หาวิธีการขายใหม่ ๆ เพื่อที่จะดึงดูดค่าให้เข้าร้านมากขึ้น ก็จะทำให้ร้านค้านั้นเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นเป็น 2 เท่า เนื่องจากได้พลังจากผู้นำอีกแรงหนึ่ง นั่นก็หมายความว่า ความคิดริเริ่มและความกระตือรือร้นจะต้องเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งซึ่งผู้นำจะต้องมี

5. การตัดสินใจกับการใช้ดุลยพินิจที่ดีและถูกต้อง เป็นคุณลักษณะที่ผู้นำจำเป็นต้องมี ยิ่งที่จะต้อง มี เมื่อมีความคิดริเริ่มแล้วจะต้องมีการตัดสินใจและใช้ดุลยพินิจให้ดีและถูกต้องเสียก่อน เช่น การตัดสินใจสำหรับความเป็นไปได้หรือไม่ได้ของเรื่องที่จะทำนั้น ผลดีผลเสียจะเป็นอย่างไร

6. ความกล้าหาญ เด็ดขาด และไม่โลเล เป็นคุณลักษณะสำคัญยิ่งของผู้นำอีกประการหนึ่ง ถ้าหน่วยทหารเข้ารบกับข้าศึกแต่ผู้บังคับหน่วยนั้นมาแอบซ่อนตัวอยู่ข้างหลัง รับรองได้ว่าต้องรบแพ้แน่ ๆ เพราะว่าทหารในหน่วยนั้นก็หมดกำลังใจที่จะสู้รบต่อไป เนื่องจากนายหมวดเสียแล้ว ฉะนั้น ผู้นำที่ดีจะต้องกล้าหาญและเด็ดขาดที่จะนำทีมต่อสู้ฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ให้ผ่านพ้นไปให้ได้ พร้อมกับกล้าหาญและเด็ดขาดในการทำงานที่ถูกต้อง กล้าได้กล้าเสีย เมื่อผิดก็กล้ารับผิด ไม่ใช่โยนความผิดให้ลูกน้องหรือแก้ตัวแบบเอาสีข้างเข้าถู ในขณะที่เดียวกันก็ต้องไม่เป็นคนโลเล ถ้าผู้นำชี้ขาดจะทำนั้นก็ว่าตนไม่ได้เป็นคนทำ ไม่รู้ไม่เห็น ลูกน้องทำไปโดยพลการไม่ปรึกษาเขาก่อน หรือทำไปโดยไม่ได้สั่ง หรือนายเป็นคนโลเลวันนี้คนนี้อย่างนี้ก็เอาอย่างนี้ วันพรุ่งนี้อีกคนมาบอกว่าจะอย่างโน้นดีกว่าก็เห็นด้วยเปลี่ยนไปเอาอย่างโน้น ถ้าผู้บริหารของหน่วยงานใดประเภทไม่เอาไหนเช่นที่กล่าวมานั้น หน่วยงานนั้นก็เลยจะไม่มีความเจริญ ลูกน้องส่วนใหญ่ที่ตั้งการทำงานก็ไม่อยากอยู่ด้วยจะคิดขอย้ายไปอยู่หน่วยงานอื่น ถ้าย้ายไม่ได้บางคนอาจจะลาออก เนื่องจากคิดว่าทำงานกับนายเช่นนี้นานไปอีกเท่าไรเขาก็จะไม่มีทางเจริญและตัวเขาเองอาจจะเลวตามนายไปด้วย

7. ความแนบเนียน ผู้บริหารหรือผู้นำที่ดีจะต้องมีความแนบเนียนในการทำงาน จึงจะมองเห็นว่างานนั้นดำเนินการไปได้ราบรื่นไม่ติดขัด หรืออาจจะเรียกได้ว่ามี ศิลปะในการทำงาน ถึงคราวจะต้องโอนอ่อนผ่อนตามผู้มีอำนาจ ถึงแม้ว่าจะไม่ถูกใจเราหรือตรงกับความคิดของเรา นัก ถ้าเรื่องนั้นถูกต้องหรือไม่ผิดอะไรร้ายแรงนัก ก็ยอมโอนอ่อนผ่อนตามไปบ้างเพราะถ้าเราจะแข็งเกินไปนัก ไม่ยอมตาม ตัวเราเองอาจจะต้องหักหรือพังไปเลย แต่อย่างไรก็ตามเราก็ต้องเป็นตัวของตัวเอง ไม่ใช่จะลู่ไปตามลมเสียทุกเรื่องไม่ว่าผิดหรือถูก ถ้าเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้องก็คัดค้านได้ “ถึงคราวตึงก็ตึง ถึงคราวหย่อนก็หย่อน” อย่างไรก็ตาม จะต้องกระทำอย่างมีศิลปะ แต่ถ้านายยังเอาเช่นนั้นให้ได้เราเห็นว่าเป็นเรื่องไม่ถูกต้องแน่ ๆ เราก็ต้องมีศิลปะที่จะ

เสียงออกมาอย่างแนบเนียนไม่ให้ตัวของเราเองเข้าไปพัวพันด้วย ไม่เช่นนั้นอาจเข้าตรารางได้ พร้อมกับนาย กับผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาที่เช่นเดียวกัน ผู้นำจะต้องมีความแนบเนียนเป็นอย่างมากในการทำงานเพื่อความร่วมมือ

8. ความอดทน การมีสมาธิในการทำงาน ใจคอหนักแน่น และการบังคับใจตนเอง ไม่ว่าผู้บังคับบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องมีความอดทนในการทำงาน และอดทนต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน สิ่งแวดล้อมภายในหน่วยงานก็เช่นต้องอดทนที่จะต้องทำตามกฎ ระเบียบของหน่วยงาน อดทนต่อความเหน็ดเหนื่อยในการทำงานหรือความไม่พอใจบางอย่าง เช่น ไม่พอใจนายเพราะเห็นว่าไม่ยุติธรรมเราก็ต้องอดทน เพราะเราต้องยังอยู่กับเขา ถ้าเราขาดความอดทนวิ่งเข้าไปชกหน้านายเราก็ต้องถูกลงโทษอย่างแน่นอน

9. การสื่อความหมายที่ดี คำสั่งไม่คลุมเครือ ซึ่งมีความหมายรวมถึงการพูดเป็นและการเขียนเป็น เมื่อมีคนมาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเกิดเป็นองค์กรหรือหน่วยงาน เช่น บริษัท กอง กรม กระทรวง ฯลฯ ยิ่งมีคนมากเท่าไรการสื่อความหมายก็ยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น เพราะถ้าสื่อความหมายไม่ดี เรื่องเดียวกันคนหนึ่งหรือคนกลุ่มหนึ่งเข้าใจและพูดอย่างหนึ่ง แต่อีกคนหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่งอาจจะเข้าใจไปอีกอย่างหนึ่ง จึงพูดไปตามที่เข้าใจทำให้ความหมายของเรื่องนั้นบิดเบือนไปเป็นอีกอย่างหนึ่ง และถ้ามีสื่อสารกันต่อ ๆ ไปอีกหลายช่วงข่าวก็จะยิ่งบิดเบือนมากขึ้น จนกระทั่งข่าวกลายเป็นดำก็ยังมีได้

คำสั่งที่ผู้บริหารสั่งนั้นต้องกระจ่างชัดเจนเข้าใจง่าย ไม่คลุมเครือสมเหตุสมผล และสามารถปฏิบัติได้ แสดงถึงการสื่อความหมายที่ดี จึงจะทำให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้รับคำสั่งสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ แต่ถ้าคำสั่งนั้นคลุมเครือไม่กระจ่างชัด จะทำให้เกิดการตีความคำสั่งนั้น ผู้ปฏิบัติต่างคนต่างก็ตีความไปคนละอย่าง ซึ่งแน่นอนที่สุดก็จะตีความให้ตัวเองได้ประโยชน์หรือเข้าข้างตัวเอง ในที่สุดบางคนก็จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น เพราะตีความว่าไม่สามารถจะปฏิบัติได้ คำสั่งอะไรถ้าออกมาแล้วไม่มีคนปฏิบัติตามคำสั่งนั้นก็ไร้ค่าหมดความหมายซึ่งจะมีผลไปกระทบถึงผู้ออกคำสั่งนั้นด้วยว่าเป็นผู้นำที่ไม่มีความหมายสำหรับผู้ใต้บังคับบัญชาเขาไม่เคารพยำเกรงจึงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

10. ความเห็นอกเห็นใจ ที่ผู้บังคับบัญชาแสดงออกต่อลูกน้องด้วยความจริงใจและพอสมควร จะผูกน้ำใจผู้ใต้บังคับบัญชาไว้ได้อย่างมาก เช่น การไปเยี่ยมเมื่อตัวเขาหรือครอบครัวของเขาเจ็บป่วย หรือเมื่อครอบครัวของเขาประสบความเดือดร้อน ขอย้ำว่าต้องกระทำด้วยความจริงใจ ถ้าเป็นการแสดงออกที่ไม่จริงใจจนผู้รับมองเห็นว่าเป็นการเสแสร้งหรือเล่นละครผู้รับจะหมดความนับถือ หมัดศรัทธาผู้บังคับบัญชาคนนั้นทันที

11. ความไม่เห็นแก่ตัว เสียสละ และไม่ใช้อภิสิทธิ์หรือสิทธิพิเศษในทางที่ผิด เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำที่ดีอีกประการหนึ่ง ไม่ว่าหน่วยงานจะได้รับอะไรมาหัวหน้างานจะ

ยึดหรือแบ่งเอาไว้เป็นของตนเองก่อนเสมอ ๆ เช่น หน่วยงานได้รับอนุมัติให้ส่งคนฝึกอบรมต่างประเทศ 2 คน ผู้บริหารก็เอาไว้เสีย 1 คนก่อน ทั้ง ๆ ที่ได้รับมานั้นสำหรับระดับปฏิบัติไม่ใช่ระดับผู้บริหาร ผู้นำแบบนี้จะไม่ได้ได้รับความรักหรือความนับถือจากลูกน้องเลย

12. ยกย่องให้เกียรติและให้ความไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชา แบ่งงานให้ลูกน้องได้ทำกันทั่วหน้าพร้อมทั้งแสดงให้เห็นที่ราบด้วยว่างานนั้นเป็นของคณนั้น งานนี้เป็นฝีมือและความสามารถของคณนี้ ไม่รวบงานเอาไว้ทำเสียเองคนเดียว หรือไม่แย่งงานที่ลูกน้องทำแล้วมาบอกคนอื่น ๆ ว่างานนี้ฉันคิดทำขึ้นมาเอง เรื่องเหล่านี้ เป็นเรื่องที่สำคัญมากอีกเรื่องหนึ่งซึ่งเป็น

คุณลักษณะของผู้นำที่ดี การมองคนเลือกคนเป็น ทำให้ได้คนดี แล้วจัดให้เขาทำงานตามถนัดของแต่ละคนรวมทั้งการไม่มองข้ามความสำคัญของลูกน้อง เรื่องเหล่านี้จะผูกใจลูกน้องได้มาก เพราะมนุษย์ทุกคนไม่ใช่จะต้องการแต่ลาภยศเงินทองเท่านั้น แต่สิ่งที่ยังสำคัญยิ่งอีกสิ่งหนึ่งที่มนุษย์ต้องการคือ การได้รับการยกย่องให้เกียรติจากผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเขาได้รับจากผู้บังคับบัญชาจะมีความหมายต่อเขามาก

13. ความสงบเสงี่ยม ไม่โอ้อวดตัวเองและถ่อมตน จะทำให้คนอื่นทุกระดับตั้งแต่นายเพื่อนร่วมงานระดับเดียวกัน และลูกน้อง เกรงใจให้ความนับถือ คนเราถ้าเป็นคนเก่งใคร ๆ เขาก็รู้ ถ้าเขาไม่รู้วันนี้วันข้างหน้าเขาก็รู้ คนมีลักษณะผู้นำร่วมกับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ร่วมกันวางแผนงานให้ (นอกจากว่าผู้นำคนนั้นไม่มีบุคลิกเอาเสียเลย) ฉะนั้น เวลาไปไหนไม่จำเป็นที่จะต้องคอยเสียงดังอวดตัวเพื่อที่จะให้ใคร ๆ รู้ว่าฉันเป็นนาย คนที่ใหญ่จริงเขาจะไม่คอยเชื่องแต่มักจะถ่อมตัว แต่คนที่ไม่ใหญ่จริงมักจะมีท่าทางและวาจาแสดงความเชื่องใหญ่โต

14. ความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน ใครที่ทำงานอยู่กับหน่วยงานใดก็จะต้องมีความรักและจงรักภักดีต่อหน่วยงานนั้น เช่นเดียวกับการที่เราเป็นคนไทยจะต้องจงรักภักดีต่อประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานก็ต้องเป็นผู้นำในเรื่องนี้ด้วย ถ้าผู้นำไม่มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงานของตนแล้ว ก็จะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่รักหน่วยงานของตนเช่นเดียวกัน ในที่สุดลูกน้องก็จะไม่จงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชาตามไปด้วย

15. การสังคมนิ ผู้ผู้นำที่ดีจะต้องมีการสังคมนิด้วย จะช่วยทำให้ติดต่อกับบุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อความร่วมมือประสานงานได้ดี ถ้าผู้นำเป็นคนไม่เอาไหน ไม่คบใคร ใจแคบ จะขอความช่วยเหลือร่วมมือจากใครก็ยาก ดังที่จะได้อธิบายในเรื่องลักษณะผู้นำแบบต่าง ๆ ตามทฤษฎี 3 มิติของเรียดิน ผู้นำที่ดีจะต้องมีลักษณะแบบประสานหรือแบบนักบริหารคือ ทั้งเอาการเอางานและมีมนุษยสัมพันธ์ดี นั่นก็คือ เป็นคนสังคมนิ คบคนเข้ากับคนได้ง่ายดี การสังคมนินั้น หมายถึงว่าพอสมควร คือ เดินสายกลางตามคำสอนขององค์สัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าดีมากเกินไป ชนิดที่เรียกเฮ้ไหนไปนั้น เอาแต่การสังคมนิ เช่นพรรคพวกตีทะเล้ากันทั้งวันทั้งคืนนั้นก็

เล่นด้วยทั้งวันทั้งคืน ได้รับเชิญไปงานสังสรรค์ที่ไหนเมื่อไรจะไปทุกครั้งไม่เคยขาด งานการเอาไว้นัดกันที่หลัง หัวหน้างานที่การสังคตีมกเกินไปเซ่นนั้นเป็นพวกมุงความสั่มพันธ์มกเกินไปก็ทำให้การงานด้อย

16. ความตื่นตัว ผู้นำจะต้องไม่หัวเก่าและมีความตื่นตัวทันต่อเหตุการณ์ ทันสมัย กับยอมรับวิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอตลอดเวลา กระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้กับเทคโนโลยีใหม่ ๆ แล้วนำมาใช้ปรับปรุงงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ผู้นำที่หัวเก่าไม่สนใจหรือไม่ทำตัวให้ทันต่อความก้าวหน้าของวิชาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เจริญไปอย่างรวดเร็วมากในปัจจุบันนี้ ก็จะกลายเป็นคนล้าหลังในระยะเวลาที่ไม่นานนัก ตัวอย่างที่เห็นในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ตลอดเวลาอย่างไม่น่าเชื่อว่าจะเป็นไปได้ผลที่ตามมาจากความตื่นตัวของผู้นำดังกล่าวก็จะทำให้หน่วยงานเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วด้วย

17. การวางแผนงานและการดำเนินงานตามแผนงาน หน่วยงานทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นห้างร้าน กรม กอง กระทรวง หรือหน่วยงานอื่น ๆ จะต้องมีการวางแผนงานของหน่วยงานของตน โดยมีผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานนั้นเป็นผู้นำร่วมกับผู้อื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน ร่วมกันวางแผนงานให้กับหน่วยงานของตน แล้วจะต้องร่วมกันดำเนินงานตามแผนงานที่กำหนดขึ้นนั้น

สมบูรณ ุปลัถม์ภ (2532 : 289) ได้ให้ความเห็นว่ ผู้นำที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับงานที่ตนเองเกี่ยวข้องหรือรับผิดชอบ เพื่อที่จะสามารถให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นที่ตนมอบหมายให้ได้
2. มีความเชื่อมั่นในตนเอง การตัดสินใจที่จะทำอะไรนั้น เมื่อมีการตัดสินใจแล้วจะต้องมีความเชื่อมั่นว่างานนั้นจะต้องสำเร็จ ทั้งมีความตั้งใจจริงที่จะทำงานโดยไม่คำนึงถึงอุปสรรคต่าง ๆ และไม่ท้อถอย
3. มีความอดทน งานในตำแหน่งผู้นำหรือผู้บังคับบัญชานั้น มักจะเป็นงานหนักเพราะต้องทำหน้าที่ในการคุมงาน และผู้นำจะต้องเป็นผู้ที่ให้แผนเป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งจะต้องใช้เวลา และความอดทนต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอเวลาที่งานนั้นจะบรรลุเป้าหมาย
4. มีการตัดสินใจที่ดี การตัดสินใจต้องสมเหตุผลและพิจารณาข้อเท็จจริง โดยพยายามหาทางเลือกให้มากที่สุด พิจารณาข้อดี และข้อเสียของทางเลือกแต่ละทางเพื่อที่จะเลือกทางที่ดีที่สุด
5. มีความสนใจผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งปกป้องผลประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อผู้ใต้บังคับบัญชามีกำลังใจในการทำงานดีขึ้น

6. มีมนุษยสัมพันธ์ดี คือ รู้จักเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือระหว่างบุคคลต่อกลุ่มบุคคล เพื่อให้เกิดความร่วมมือสมานฉันท์ ในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

7. มีบุคลิกภาพที่ดี กล่าวคือ มีลักษณะท่าทางดี วางตัวดี ควรเคารพยกย่อง การแต่งกายสะอาด เรียบร้อย มีความพร้อมในการทำงานและเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ

8. มีความยุติธรรม เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ปราศจากการลำเอียงหรืออคติ พร้อมเสมอที่จะช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาเมื่อมีปัญหา

9. มีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจที่จะทำงาน

10. มีความคิดริเริ่ม มีความสนใจในการแสวงหาความรู้ และวิธีการต่าง เพื่อที่จะพัฒนางานให้ดีขึ้น ซึ่งจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความกระตือรือร้นและพัฒนางานไปด้วย

กำโชค ผ่องสุวรรณ (2538 : 9 -11) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่ดีไว้ 4 ประการ คือ

1. ภูมิฐาน หมายถึง มีความสง่าผ่าเผย สะอาดหมดจดเป็นระเบียบเรียบร้อย ท่วงทีและวาจา ความเป็นผู้ภูมิฐานนั้นแสดงถึงบุคลิกลักษณะแห่งการเป็นผู้นำที่ดี ทำให้คนทั้งหลายมีความพึงพอใจ ยำเกรง และมีความเชื่อถือศรัทธา

2. ภูมิวุฒิ หมายถึง ความเป็นผู้รู้ในการปฏิบัติงาน ต้องรู้วิชาการในหน้าที่ และวิชาการในแขนงอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานอย่างแตกฉาน ผู้นำที่ขาดหรือหย่อนภูมิรู้ ย่อมจะขาดความเชื่อถือในด้านความรู้ ความสามารถจากผู้ใต้บังคับบัญชา อันจะเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาของการปกครองบังคับบัญชาในที่สุด

3. ภูมิธรรม ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาแม้จะมีภูมิฐานและภูมิวุฒิดีเลิศสูงสุดเพียงใด ถ้าความประพฤติไม่ดี ไม่มีระเบียบวินัย จิตใจไร้ศีลธรรมจรรยาและวัฒนธรรมเสียแล้ว ความรู้หรือวิชาการที่มีก็หาประโยชน์อันใดมิได้ เพราะได้นำเอาความรู้ไปใช้ในทางที่ผิด ทุจริต เบียดเบียน และทำร้ายผู้อื่นให้เดือดร้อนเสมอ ฉะนั้นภูมิธรรมจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของผู้นำทุกประเภท และทุกลักษณะของหน่วยงาน

4. ความชัดเจนในศิลปะ ภูมิฐาน ภูมิวุฒิ และภูมิธรรม ยังไม่อาจทำให้ผู้นำเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพได้ ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะต้องสามารถประยุกต์หรือผสมผสานทั้ง 3 เข้าด้วยกันเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า เอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงคุณสมบัติ และคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ ไว้ดังต่อไปนี้

คณิต เขียววิชัย (2531 : 170 -171) สรุปว่าลักษณะของผู้นำนันทนาการนั้นมีลักษณะใหญ่ ๆ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ผู้นำนันทนาการแบบอัตตาธิปไตย (The Autocratic Recreation Leader) คือผู้นำนันทนาการที่มีลักษณะยึดถือว่าตนเองเป็นใหญ่มีความมั่นใจในตนเองมาก การตัดสินใจทำอะไรนั้นผู้นำจะตัดสินใจเพียงคนเดียว โดยไม่สนใจต่อความคิดเห็นของส่วนรวมเลย การวางแผนการดำเนินงานจะใช้ประสบการณ์ของตนเอง เป็นที่ตั้งโดยไม่ยึดต่อข้อมูลที่มาจากส่วนอื่น ๆ ลักษณะของผู้นำแบบนี้อาจจะเหมาะสมสำหรับการจัดดำเนินโครงการที่มีผู้ร่วมงานที่ไม่มีความรู้ความสามารถเลย เป็นได้แต่เพียงผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง

2. ผู้นำนันทนาการแบบอิสระ (The Laissez-faire Recreation Leader) ผู้นำนันทนาการในประเภทนี้จะตรงกันข้ามกับประเภทแรกคือเป็นผู้นำที่คลุกคลีกับผู้ร่วมกิจกรรม การตัดสินใจทำอะไรมักจะปรึกษาหารือเสมอ และยินยอมให้ผู้ร่วมงานดำเนินงานได้โดยเสรี ได้รับการไว้วางใจในการตัดสินใจ ผู้นำแบบนี้มักจะเป็นผู้ปฏิบัติที่อยู่ร่วมในโครงการโดยตลอด และอยู่ใกล้ชิดสนิทสนมกับสมาชิกของโครงการ ผู้นำแบบนี้จะเหมาะสำหรับการปฏิบัติงานที่มีผู้มีความรู้ความสามารถร่วมงานเป็นอันมาก และเขาเหล่านั้นมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้ปฏิบัติเป็นอย่างดี เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าหากได้ผู้นำที่มีลักษณะดังกล่าวก็จะทำให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความรู้ ความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ และเกิดผลดีต่อการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี

3. ผู้นำนันทนาการแบบประชาธิปไตย (The Democratic Recreation Leader) ผู้นำนันทนาการแบบนี้จะดำเนินงานโดยยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย ดังนั้น การดำเนินงานต่าง ๆ ในโครงการนั้นมักจะเปิดอภิปรายถึงผลดีผลเสียก่อนการตัดสินใจ นอกจากนี้ การดำเนินงานในบางกรณีอาจจะมีการหยั่งเสียง และใช้ความเห็นของคนส่วนมากเป็นหลักในการตัดสินใจ ผู้นำแบบนี้มักจะยึดถือความเห็นของผู้ร่วมงานเป็นหลักในการกำหนดแผนการดำเนินงานและในส่วนอื่น ๆ ผู้นำแบบนี้จะเหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่มีความรู้ และลักษณะนิสัยของการเป็นประชาธิปไตย มีความเป็นตัวของตัวเองและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน เพราะการเสนอความคิดเห็นที่ปราศจากความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และพวกพ้องก็จะเป็นความคิดเห็นที่ช่วยสร้างสรรค์ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างดียิ่งขึ้น

จากลักษณะของผู้นำนันทนาการที่กล่าวมาทั้ง 3 แบบนี้ จะช่วยเป็นแนวทางสำหรับเจ้าของโครงการที่มีโอกาสเลือกผู้นำทางนันทนาการ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพประชากร และผู้ร่วมงาน ทั้งนี้ผู้จัดจะต้องเข้าใจถึงผู้นำทางนันทนาการที่จะเป็นผู้ดำเนินโครงการว่าแต่ละคนนั้นจะมีลักษณะเฉพาะของตนเอง และในคุณสมบัติแต่ละคนมีอยู่นั้น ย่อมเหมาะสมกับสถานการณ์ที่แตกต่าง ซึ่งในรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วนี้ จะช่วยให้ผู้จัดได้จัดผู้นำให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ อันจะเป็นทางนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป การจัดผู้นำทางนันทนาการนี้ ถ้าหากผู้จัดไม่พิจารณาให้ดี อาจจะทำให้เกิดปัญหาตามมาได้ เป็นต้นว่า ถ้าหากการจัด

ดำเนินงานในโครงการใดก็ตามมีผู้ร่วมงานที่มีความรู้ความสามารถมาก ๆ และผู้จัดจ้ดผู้นำๆ ที่มีลักษณะแบบอัตตาริปไตยไปดำเนินงาน ก็จะมีสร้างปัญหาต่าง ๆ มากมายและอาจจะเกิดปัญหาหนึ่งก็คือ การขัดแย้งกับผู้ร่วมงาน หรือสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ เป็นต้น

ผู้นำทางนันทนาการที่ดีนั้นจะช่วยให้การดำเนินงานตามโครงการเป็นไปได้อย่างดี และบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยมีคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการดังต่อไปนี้ (คณิต เขียววิชัย. 2531 : 170)

1. ต้องมีความเชื่อมั่นและแน่วแน่ในการปฏิบัติ เพื่อให้สมาชิกของโครงการมีความเจริญงอกงามและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
2. มีความเชื่อว่าการพักผ่อนนั้นมีความจำเป็นสำหรับสภาพชีวิตปัจจุบันเป็นอย่างยิ่ง ทั้งในรายบุคคลและสังคมส่วนรวมจะต้องมีการดำเนินงานเพื่อการพักผ่อน
3. ต้องมีความสามารถในการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถผลักดันให้ผู้อื่นมาร่วมกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี
5. มีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่นทั้งทางวาจาและลายลักษณ์อักษร
6. มีความเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
7. มีความประพฤติปฏิบัติที่ดีเป็นที่ยอมรับของบุคคลอื่น ๆ ทั้งผู้ร่วมงานและผู้อื่นที่พบเห็น
8. มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์และรู้ถึงพื้นฐานต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์
9. ต้องการมีความรู้และมีศรัทธาในเรื่องของนันทนาการเป็นอย่างดี
10. ต้องเป็นผู้ที่คำนึงถึงส่วนรวมเช่นเดียวกับบุคคล รู้จักการให้และรักคนอื่นเช่นเดียวกับรักตนเอง
11. ต้องเป็นผู้ที่มีความพร้อมทางด้านอารมณ์ ไม่เอาแต่ใจของตนเอง มีโมโหโทโสบ่อย ๆ ดังนั้น ผู้นำนันทนาการที่ดีจะต้องมีความเข้าใจตนเองและรู้จักการแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองอีกด้วย
12. ต้องเป็นผู้ที่มีความทะเยอทะยานสูง มีความมั่นใจในตนเอง
13. ต้องเป็นผู้ที่มีเป้าหมายในการทำงานที่ดี และมีความอดทน มานะบากบั่นเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายนั้น ๆ

14. ต้องเป็นผู้ที่กล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ และรู้ถึงวิธีการศึกษาข้อผิดพลาดทั้งหลายเพื่อจะได้นำมาใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานในโอกาสต่อไป

15. ต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ดำเนินงานอย่างมีอุดมการณ์

16. ต้องเป็นผู้ที่รู้จักการยืดหยุ่น ผ่อนสั้นผ่อนยาว ไม่ปล่อยจนหย่อนยานเกินไปหรือเคร่งครัดจนมากเกินไป

17. ต้องเป็นผู้ที่ยอมรับในการทำงานเป็นกลุ่ม โดยไม่มีความคิดอิฉริษยาแต่อย่างไร
 อุดร รัตนภักดิ์ (2529 : 39 - 40) ได้สรุปคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ผู้นำนั้นทนทานการฟังมี ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในกิจกรรมนั้นทนทานการ
2. เป็นผู้ที่มีปรัชญา จิตวิทยา และทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมนั้นทนทานการ และต่อผู้เข้าร่วม
3. มีบุคลิกภาพที่ดี และมีมนุษยสัมพันธ์
4. มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. มีสุขภาพทางกายและสุขภาพจิตที่ดี มีความสนุกสนานร่าเริง
6. มีความกระตือรือร้น และรับผิดชอบในกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย
7. เป็นผู้ที่มีอารมณ์มั่นคง อดทนอดกลั้นต่อการกระทำที่ผิดข้อตกลงของผู้เข้าร่วม
8. ต้องมีความรู้สึกในคุณค่า ความสำคัญและเกียรติของผู้เข้าร่วมทุกคน
9. มีความเป็นกันเอง เป็นมิตรกับทุกคน ไม่แบ่งชั้นวรรณะ ฐานะ ระหว่างผู้นำกับผู้เข้าร่วม
10. มีอารมณ์ขัน ยิ้มแย้มแจ่มใสได้อย่างมีเหตุมีผล
11. พุดจาสุภาพ ไพเราะ และเหมาะสมกับบุคลิกภาวะของผู้เข้าร่วม
12. มีความยุติธรรม ตรงต่อเวลา
13. สามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มผู้เข้าร่วมได้
14. มีความเป็นประชาธิปไตย
15. รับฟังความคิดเห็นของกลุ่ม หรือคณะ
16. มีความรอบรู้ในทุก ๆ ด้าน และทันต่อเหตุการณ์
17. แต่งกายได้เหมาะสมตามกาลเทศะ
18. มีความเข้าใจในหลักการพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ

19. ต้องมีเทคนิคในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างกลมกลืน และสอดคล้องกับสภาพการณ์

20. สามารถอธิบาย สาธิต และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม

กำโชค เพื่อกสุวรรณ (2538 : 40 - 43) ได้สรุปไว้เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้บริหารหรือผู้นำนันทนาการว่าผู้บริหารหรือผู้นำนันทนาการ ก็คือบุคคลที่เป็นผู้นำ ที่มีบทบาทเป็นผู้บริหารด้วย ทำหน้าที่จัดดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรการบริหาร อันได้แก่ บุคคล อุปกรณ์ และเงินงบประมาณ อีกทั้งเทคนิคการจัดการไปจัดดำเนินการให้เป็นผลสำเร็จของงานที่ตั้งไว้ ฉะนั้นความสำเร็จเพียงใดแค่ไหน ที่เรียกว่ามีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลอย่างไรก็ขึ้นอยู่กับผู้บริหารเท่านั้น ในทำนองเดียวกัน การจัดเรื่องนันทนาการทั้งหมดมีหลัก มีปรัชญา มีวัตถุประสงค์อย่างไร ผู้บริหารหรือผู้นำนันทนาการก็ต้องทำหน้าที่ให้การจัดอำนวยความสะดวกต่างๆ ทั้งหมดนั้นไปสู่เป้าหมายของนันทนาการให้จงได้ อย่างไรก็ตาม การบรรลุเป้าประสงค์ของการบริหารนันทนาการได้นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบปัจจัยคุณสมบัติของผู้บริหารนันทนาการเป็นสิ่งสำคัญโดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีคุณสมบัติทางด้านการเป็นผู้นำคือ

1.1 มีใจกว้าง รับฟังข้อคิดเห็นจากผู้ร่วมงานร่วมกิจกรรมทุกฝ่ายทุกระดับโดยเที่ยงธรรม

1.2 มีความมั่นคงในอารมณ์ กล้าเผชิญกับปัญหาและสามารถตัดสินใจได้เหมาะสมกับเหตุการณ์

1.3 มีความเหมาะสมในการประสานความสามัคคีระหว่างผู้ร่วมงานนันทนาการ และผู้อำนวยการความสะอาดต่าง ๆ ในกลุ่มและผู้ใต้บังคับบัญชา

1.4 มีบุคลิกภาพก่อให้เกิดความศรัทธา และเชื่อถือของผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไป

1.5 มีคุณธรรมและจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีงาม

1.6 มีความรับผิดชอบสูง มองการณ์ไกล คิดริเริ่มสร้างสรรค์ให้นันทนาการก้าวหน้าทันสมัยอยู่เสมอ

1.7 มีสุขภาพสมบูรณ์ พร้อมจะบริหารงานวิชาการ งานปฏิบัติการได้

1.8 รักและศรัทธาในวิชาชีพนันทนาการอย่างแท้จริง

1.9 มีความเชื่อมั่นในตำแหน่งหน้าที่ผู้บริหารงานนันทนาการ

1.10 มีคุณลักษณะของความเป็นผู้นำกิจกรรม เกมการเล่นต่าง ๆ

2. คุณสมบัติด้านวิชาการ

2.1 รู้และริเริ่มสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะคิดพัฒนาวิชาการงานนั้นนันทนาการใหม่ ๆ

อยู่เสมอ

2.2 สนใจในหลักการ ปรัชญานันทนาการและทั่ว ๆ ไป

2.3 เป็นผู้ใฝ่รู้ มีคุณลักษณะของนักวิชาการ

2.4 มีวิสัยทัศน์ด้านวิชาการกว้างไกล

2.5 มีความสมบูรณ์ในการเสนอความคิด การชี้แนะ การออกความเห็นทางวิชาการ
นันทนาการต่อสมาชิกหรือต่อบุคคลอื่น ๆ

2.6 สนใจติดตามความก้าวหน้าของวิชาชีพนันทนาการ มีความรู้ความเข้าใจใน
วิชาการนันทนาการอย่างชัดเจนถูกต้องอย่างลึกซึ้ง

3. คุณสมบัติด้านการบริหาร

3.1 มีประสบการณ์ และประสบผลสำเร็จในการบริหารงาน

3.2 มีนโยบายในการทำงานในการบริหารชัดเจน

3.3 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ระบบ ระเบียบ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างแม่นยำ

3.4 รู้จักวางแผนการทำงาน ทำโครงการนันทนาการต่าง ๆ ได้

3.5 รู้และเข้าใจวิธีการบริหารโครงการกิจกรรมนันทนาการ

3.6 เสียสละเวลาในการทำงานทั้งทำงานทั้งในเวลาและนอกเวลาปฏิบัติการณ์นอก
สถานที่

3.7 รู้หน้าที่และรับผิดชอบการทำงาน

3.8 ประเมินผลโครงการนันทนาการ และประเมินผลการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ของ
นันทนาการได้

4. คุณสมบัติด้านความเป็นครู

เพราะผู้บริหารหรือผู้นำนันทนาการต้องสอน ต้องช่วยเหลือ ต้องบอกกล่าว ต้องจัด
การ ห่วงใยสมาชิก ต้องอบรม ฯลฯ ซึ่งหน้าที่เหล่านี้คือ คุณสมบัติแห่งความเป็นครู ฉะนั้น

4.1 ต้องมีความรู้ มีความเข้าใจในการสอนกิจกรรมนันทนาการเป็นอย่างดี ทุกชั้น
ตอนของการสอนตั้งแต่ขั้นเตรียมการ จนกระทั่งขั้นประเมินผล

4.2 เป็นคนดีมีคุณธรรมประจำใจ อบรมดูแลอย่างใกล้ชิด ห่วงใยผู้ใต้บังคับบัญชา
ห่วงใยสมาชิก เมื่อต้องรับภาระหน้าที่มีสุนทรีย์และมองโลกในแง่ดีโดยตลอด

4.3 เป็นผู้ที่มองเห็นการอบรมสั่งสอนพฤติกรรมของลูกน้องของสมาชิกเหมือนลูกหลาน มิได้วางเฉยเมื่อพบเห็นการประพฤติไม่ดี

4.4 เป็นผู้มีการศึกษา (Educated Man) หมายถึง มีการพัฒนาพร้อมทั้งด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านสติปัญญา และด้านร่างกาย ทุกอย่างถึงพร้อมสมบูรณ์

5. ควรมีคุณสมบัติของนักกิจกรรมหรือนักกีฬา หมายถึง เป็นบุคคลที่ไม่เฉื่อยชา คล่องแคล่ว ว่องไว รักการกีฬา ชอบดูกีฬา รักธรรมชาติ ประพฤติปฏิบัติให้เป็นบุคคลที่มีสมรรถภาพทางกายสมบูรณ์

6. เป็นบุคคลที่มีความสนใจเรื่องการแสดงออกต่าง ๆ เช่น ชอบร้องเพลง ชื่นชมธรรมชาติ มีสุนทรีย์ อารมณ์แจ่มใส มีอารมณ์ขัน ไม่เครียด

เอนก หงษ์ทองคำ (2542 : 54 - 55) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำนั้นหนาการณ์ที่ดีไว้ว่า ผู้นำนั้นหนาการณ์ที่ดี คือ บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ นำกิจกรรมนั้นหนาการณ์ได้ประสบความสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจของกลุ่มสมาชิก เป็นที่ยอมรับให้ความเชื่อถือ รักและศรัทธา นอกเหนือจากองค์ประกอบของความรู้ ความสามารถของผู้นำแล้ว องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งคือ คุณลักษณะของผู้นำซึ่งประกอบด้วย

1. ลักษณะทางกาย (Body Image) รูปร่าง บุคลิกสง่างาม การแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกิจกรรมสถานที่ โอกาส ดุติเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับแก่ผู้ใกล้ชิด

2. ลักษณะทางจิตใจและอารมณ์ (Mind and Emotion Image) ประกอบด้วย

2.1 จิตใจแน่วแน่ มั่นคง (Stable Mind)

2.2 มองแต่ในแง่ดี (Optimism)

2.3 รู้จักปรับตนเอง (Adaptability)

2.4 จักควบคุมตนเอง (Self-control)

2.5 มีความกระตือรือร้น (Enthusiasm)

2.6 มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence)

2.7 มีอารมณ์ขัน (Sense of Humor)

2.8 มีโลกทัศน์กว้าง (Widen Vision)

2.9 มีความเข้าใจคน (Human Understanding)

3. ลักษณะทางสติปัญญา (Intellectual Perspective) มีสติปัญญาเฉียบแหลม มีประสบการณ์และการตัดสินใจสั่งการ แก้ปัญหาได้ถูกต้อง รู้จักใช้ศิลปะการเป็นผู้นำได้ถูกกาลเทศะ องค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริมลักษณะทางสติปัญญาประกอบด้วย

- 3.1 รู้จักคิดและไตร่ตรอง (Thinking)
 - 3.2 รู้จักวิเคราะห์และสังเคราะห์ (Analysis and Synthesis)
 - 3.3 รู้จักสังเกต (Observation)
 - 3.4 รักการอ่าน (Reading)
 - 3.5 รักการเขียน (Writing)
 - 3.6 ฟังให้เป็น (Listening)
 - 3.7 เป็นผู้สนทนาการที่ดี (Talking)
 - 3.8 ใฝ่หาประสบการณ์ (Have Experience)
4. ลักษณะนิสัย (Characteristics) ผู้นำนั้นทนทานการต้องมีลักษณะนิสัยเป็นที่ยอมรับและชื่นชมของบุคคล กลุ่มที่ประกอบกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- 4.1 มีความกล้าหาญ (Courage)
- 4.2 มีความเข้มแข็งอดทน (Force and Endurance)
- 4.3 มีความสำนึกในหน้าที่ (Sense of Duty)
- 4.4 มีความไว้วางใจได้ (Dependability)
- 4.5 มีความซื่อสัตย์ (Truthfulness)
- 4.6 มีความจงรักภักดี (Loyalty)
- 4.7 มีความยุติธรรม (Fairness)

สมบัติ กาญจนกิจ (2542 : 91 - 92) กล่าวไว้ว่า การจัดโครงการนั้นทนทานการสำหรับชุมชนนั้น สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งคือ การจัดบุคลากร ทั้งนี้ เพราะว่าการบุคลากรหรือกำลังคนเป็นผู้จัดและดำเนินโครงการ ผู้จัดการหรือผู้บริหาร เรียกว่าเป็นผู้นำนั้นทนทานการ ผู้นำนั้นทนทานการจึงมีบทบาทสำคัญที่จะจัดโครงการนั้นทนทานการให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพและประหยัด ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะสรุปลักษณะ และคุณสมบัติของผู้นำนั้นทนทานการ ดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ มีความรอบรู้ในเรื่อง
 - 1.1 นั้นทนทานการชุมชน
 - 1.2 นั้นทนทานการธุรกิจ
 - 1.3 นั้นทนทานการอาสาสมัคร
 - 1.4 แหล่งนั้นทนทานการ
 - 1.5 การจัดการและการบริหารงาน
 - 1.6 การวัดและประเมินผล

2. ด้านความเป็นผู้นำกิจกรรม
 - 2.1 สามารถเลือก และตั้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรมให้เหมาะสม
 - 2.2 สามารถกำหนดแนวคิดรวบยอดของกิจกรรมที่จะกระทำ
 - 2.3 สามารถจัดทำโครงการระยะสั้น และระยะยาวโดยมีแผนงาน
 - 2.4 สามารถใช้แรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจและได้แสดงออก
 - 2.5 สามารถสาธิต และอธิบายกิจกรรมได้ชัดเจน ถูกต้อง
3. ด้านบุคลิกภาพ
 - 3.1 กระฉับกระเฉง ว่องไว และเฉลียวฉลาด
 - 3.2 มีท่าทางสง่าผ่าเผย ยิ้มแย้ม เป็นมิตร
 - 3.3 มีมารยาท สุภาพ เรียบร้อย ทั้งกาย วาจา ใจ
 - 3.4 รู้จักวางตัวได้ถูกต้อง และเหมาะสมถูกกาลเทศะ
 - 3.5 มีความซื่อสัตย์ สุจริต และยุติธรรม
 - 3.6 มีคุณธรรม และจริยธรรม
 - 3.7 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
4. ด้านการบริหาร
 - 4.1 รู้จักการวางแผน การบริหาร และจัดการองค์การ
 - 4.2 รู้จักการบริหารงานบุคคล การพัฒนาบุคลากร
 - 4.3 รู้จักการบริหาร การเงิน
 - 4.4 รู้จักการบริหารงานพัสดุ ครุภัณฑ์
 - 4.5 รู้จักการบริหารงานซ่อมบำรุง
5. ด้านความสามารถพิเศษ
 - 5.1 มีความสามารถในการใช้เครื่องพิมพ์ดีด และคอมพิวเตอร์
 - 5.2 มีความสามารถในการใช้เครื่องสำนักงาน
 - 5.3 รู้เรื่องกฎหมายแรงงาน
 - 5.4 มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์และติดต่อสื่อสาร

จากแนวคิดของนักวิชาการตามที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปและสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการวิจัยในครั้งนี้ว่า ผู้นำนันทนาการของศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรมีคุณลักษณะที่สำคัญ 2 ลักษณะ คือ คุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วยบุคลิกภาพ ความมี

มนุษยสัมพันธ์ ความมีคุณธรรม ความเป็นประชาธิปไตยและมีความคิดสร้างสรรค์ คุณลักษณะทางวิชาชีพ ประกอบด้วยความรู้ ความสามารถและทักษะประสบการณ์ทางนันทนาการ จึงจะสามารถทำให้บริหารจัดการและดำเนินงานในหน้าที่ความรับผิดชอบให้ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรที่สังกัดมีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้างานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้นำนันทนาการและส่วนที่เกี่ยวข้อง พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่สำคัญดังนี้

งานวิจัยในต่างประเทศ

เอ็ดมอนสัน และคนอื่น ๆ (Edmonson and others. 1953 : 79 – 81) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา และได้สรุปว่าครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษา ควรมีลักษณะที่ดี ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวัฒนธรรม
2. เป็นผู้ที่มีความคิดและมองการณ์ไกล
3. มีความสามารถในเชิงบริหาร
4. มีความสามารถในการกระตุ้นบุคคลอื่น
5. มีความสนใจบุคคลอื่น
6. ความเป็นนักวิชาการ
7. มีความรู้ในวิชาชีพ
8. มีอุดมการณ์ในอาชีพและการปฏิบัติงาน

แมกนุสัน (Magnuson. 1971 : 78 – 91) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ โดยจำแนกคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนออกเป็น 2 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และคุณลักษณะส่วนตัว ได้สรุปคุณลักษณะทั้งสองด้านไว้ ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้
 - 1.1 มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
 - 1.2 มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
 - 1.3 รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
 - 1.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี
 - 1.5 ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

- 1.6 เป็นผู้นำเข้าใกล้และมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
- 1.7 ให้ความสนใจในบุคคลอื่น
- 1.8 มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน
- 1.9 รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
- 1.10 รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่
2. คุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้
 - 2.1 มีวิจรรย์ญาณและมีความยุติธรรม
 - 2.2 มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี
 - 2.3 มีความรู้กว้างขวาง
 - 2.4 เป็นผู้ที่มีสติ ไม่ใช่อารมณ์
 - 2.5 มีความจริงใจ
 - 2.6 ความเป็นมิตร
 - 2.7 มีอารมณ์ขัน
 - 2.8 มีใจกว้างและเปิดเผย
 - 2.9 มีความเสมอต้นเสมอปลาย
 - 2.10 มีความเมตตาปราณีและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น

เจเกอร์ (Jager. 1986 : 3551-A – 3552-A) ได้วิจัยเกี่ยวกับบทบาทที่สำคัญของหัวหน้าภาควิชาในสถาบันอุดมศึกษาในสหรัฐอเมริกาที่มีจำนวนนักศึกษาในสถาบันไม่เกิน 5,000 คน โดยศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ 137 คน หัวหน้าภาควิชา 67 คน คณบดี 67 คน และอธิการบดี 67 คน ผลการศึกษา พบว่า บทบาทที่สำคัญของหัวหน้าภาควิชา มีดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของภาควิชา
2. พิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับการเพิ่มลด หรือยกเลิกรายวิชาที่ภาควิชาจะเปิดสอน
3. ประเมินผลการสอนของอาจารย์ในภาควิชา
4. วางแผนพัฒนาหลักสูตร
5. รายงานผลงานของภาควิชาต่อคณบดี
6. พิจารณาและมอบหมายความรับผิดชอบให้อาจารย์เป็นที่ปรึกษาแก่นักศึกษา
7. ให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักศึกษาและอาจารย์

บลันชาร์ด และคนอื่นๆ (Blanchard and others. 1993 : 142) ได้ร่วมกันวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่ประกอบอาชีพครูว่า ต้องมีคุณลักษณะทางกายและจิตใจแตกต่างจากอาชีพอื่น ๆ อย่างไร ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ผู้จะเป็นครูต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีวิจารณ์ญาติ
2. มีมนุษยสัมพันธ์ดี
3. มีเมตตาและป้องกันคนอื่น
4. มีความละเอียด ประณีต
5. มองโลกแง่ดี
6. มีอารมณ์มั่นคง
7. หลีกเลียงจากการวิพากษ์วิจารณ์ผู้อื่น
8. เต็มใจที่จะทำงาน

งานวิจัยในประเทศ

ผาณิต บิลมาศ (2522 : 255 - 257) ได้ศึกษาคุณลักษณะของครูพลศึกษา ที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จากความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ และหัวหน้าสายพลศึกษา ผลการศึกษาพบว่า คุณลักษณะของครูพลศึกษาที่พึงปรารถนาสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้

1. ด้านการสอน ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความมุ่งหมายหลักสูตรพลศึกษา และรู้จักมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ
2. ด้านสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิต ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความคล่องแคล่ว ว่องไว และมีสมรรถภาพทางกายดี
3. ด้านวิชาการ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรู้เรื่องอันตรายที่จะเกิดจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษาและเอาใจใส่เรื่องป้องกันโรคติดต่อ
4. ด้านบุคลิกภาพ ครูพลศึกษาเป็นผู้ที่มีการควบคุมอารมณ์และอดทนไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง
5. ด้านคุณธรรมความประพฤติและการมีน้ำใจนักกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและซื่อสัตย์สุจริต
6. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่ปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น ๆ ได้ดีและให้ความร่วมมือในกิจกรรมพลศึกษาของนักเรียน

7. ด้านการอบรมการปกครองและการเป็นผู้นำ ครูพลศึกษาควรเป็นตัวอย่างที่ดีและรักษาความลับของนักเรียน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูพลศึกษาควรมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรู้จักรักษาความลับของทางราชการ
9. ด้านความเชื่อมั่นในตนเองและการเป็นตัวของตัวเอง ครูพลศึกษาควรเป็นผู้มีความภูมิใจในอาชีพ มีสัจจะ และซื่อตรงต่อตนเอง
10. ด้านการกีฬาและความสามารถทางกีฬา ครูพลศึกษาควรเป็นผู้ที่สามารถสอน และเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาได้หลายอย่าง และมีลักษณะท่าทางของนักกีฬา

เฉลิม รัชชนะกุล (2524 : 120 -121) ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ ผู้บริหารมีความคิดเห็นที่สำคัญ 10 อันดับแรก คือ

1. ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์เข้ากับชุมชนได้
2. ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
3. ควรเป็นผู้มีคุณธรรมประจำใจ
4. ควรเป็นผู้ที่ตัดสินใจได้รวดเร็ว ถูกต้องและแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
5. ควรเป็นผู้มีความรู้ดี
6. ควรเป็นผู้มีความประพฤติดี
7. ควรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
8. ควรเป็นผู้มีความเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

ส่วนตัว

9. ควรเป็นผู้มีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
 10. ควรเป็นผู้มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- อาจารย์มีความคิดเห็นที่สำคัญ 10 อันดับแรก คือ

1. ควรเป็นผู้มีความยุติธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
2. ควรเป็นผู้มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
3. ควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี
4. ควรเป็นผู้มีน้ำใจ มีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว เห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า

ประโยชน์ส่วนตัว

5. ควรเป็นผู้มีความประพฤติดี วางตัวได้เหมาะสม ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างแก่ผู้ร่วมงานได้
6. ควรเป็นผู้มีความเข้าใจ เห็นใจ ห่วงใย ให้กำลังใจ ให้ความอบอุ่นผู้ใต้บังคับบัญชา
7. ควรเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับเรื่องการเงินของโรงเรียน
8. ควรเป็นผู้มีความมั่นคงหนักแน่นไม่หุเบา เชื่อคนง่าย
9. ควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีลักษณะของความเป็นผู้นำ
10. ควรเป็นผู้มีความเข้มแข็ง เด็ดขาด กล้าตัดสินใจ

โกสินทร์ น้ำใจทหาร (2526 : 146 - 150) ได้ศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ในวิทยาลัยพลศึกษา ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการสอน อาจารย์พลศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการเลือกกิจกรรมเพื่อการฝึกทักษะที่สอน เข้าสอนสม่ำเสมอ และตรงเวลา มีความยุติธรรมในการวัดและประเมินผลผู้เรียน มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนในแต่ละวิชาได้ชัดเจน
2. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสุขภาพทางการสอน อาจารย์พลศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในทักษะวิชาเฉพาะอย่าง ฝึกและปรับปรุงความสามารถทางทักษะอยู่เสมอแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เป็นนิจ มีความรู้ในเนื้อหาวิชากว้างขวาง แม่นยำ ถูกต้อง ทันสมัย
3. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสุขภาพทางกายและจิตใจ อาจารย์พลศึกษาควรเป็นผู้มีความสนใจในการออกกำลังกาย หรือเล่นกีฬาเป็นประจำ ต้องเป็นผู้มีอารมณ์เยือกเย็น เป็นคนมีเหตุผลมีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน งดเว้นจากสิ่งเสพติดให้โทษทุกชนิด
4. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ อาจารย์พลศึกษาควรเป็นผู้ที่มีความสนใจให้ความร่วมมือช่วยเหลืองานส่วนรวม วางตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ บุคคลและสังคม ให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น มีอัธยาศัยไมตรีกับคนทั่วไป และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน
5. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพทั่วไป อาจารย์พลศึกษาควรเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง กระตือรือร้นในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ร่าเริง ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความตรงไปตรงมา และจิตใจสูง พุดจาฉะฉาน และใช้ภาษาได้ถูกต้อง
6. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีคุณธรรมและน้ำใจนักกีฬา อาจารย์พลศึกษามี

คุณธรรมสูง มีระเบียบวินัย และปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รู้จักใช้วิจารณญาณในการไตร่ตรองอย่างมีเหตุผล มีความสำคัญต่อการรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

7. ลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย อาจารย์

พลศึกษาควรยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักเคารพและปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนเอง ทั้งผู้อื่น ยอมรับและให้ความร่วมมือตามมติส่วนรวม และสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

สุชาติ ทวีพรปฐมกุล (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงปรารถนาของบุคลากรทางพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หน่วยงานเอกชน ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ลำดับที่ขององค์ประกอบที่สำคัญของคุณลักษณะที่พึงปรารถนาของบุคลากรทางพลศึกษา มีดังนี้

1. ด้านประพฤตินิติปฏิบัติและเจตคติ
2. ด้านความรู้
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์
4. ด้านสุขภาพ
5. ด้านการสอนและสาธิต
6. ด้านบุคลิกภาพ
7. ด้านการบริหารอุปกรณ์
8. ด้านการกีฬาและความสามารถทางกีฬา
9. ด้านการให้บริการ
10. ด้านความสามารถพิเศษ

บุญมา กัมปนาทพงษ์ (2532 : 90 - 92) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะผู้บริหารโรงเรียนมัธยม-ศึกษาของรัฐ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประกอบด้วย คุณลักษณะที่สำคัญ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านความสามารถในการบริหารงานแต่ละด้านจะมีพฤติกรรมบ่งชี้ที่สำคัญ 5-6 ประการ คือ

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำ พฤติกรรมที่บ่งชี้ที่สำคัญของคุณลักษณะด้านนี้ ได้แก่ มีความรับผิดชอบสูง มีคุณธรรมอันเป็นตัวอย่างได้ เป็นผู้มีความเสียสละทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม เชื่อมั่นในตนเอง กล้าเผชิญปัญหาต่าง ๆ ด้วยความมั่นใจ

คุณลักษณะด้านวิชาการ พฤติกรรมที่บ่งชี้ที่สำคัญในคุณลักษณะด้านนี้ ได้แก่ มีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารงานบุคลากร รู้หลักการบริหาร และมีประสบการณ์ในการบริหาร มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร และนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ

คุณลักษณะด้านความสามารถในการบริหารงาน พฤติกรรมที่บ่งชี้ที่สำคัญในคุณลักษณะด้านนี้ ได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจในนโยบายและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงาน สามารถวางแผนและปรับปรุงแผนงาน สามารถจัดสายการบังคับบัญชา และจัดระเบียบงาน สามารถมอบหมายงานและความรับผิดชอบให้ผู้อื่นได้

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ พฤติกรรมที่บ่งชี้ที่สำคัญในคุณลักษณะด้านนี้ ได้แก่ มีมนุษยสัมพันธ์ มีน้ำใจไมตรี เข้าสังคมได้ดี มีความเป็นประชาธิปไตย ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น แสดงบทบาทหน้าที่ของตนอย่างเหมาะสม การติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น มีความแนบเนียน และมีสุขภาพจิตดี

สุชิน บุญพร้อม (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตามทัศนะของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ตามทัศนะของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษาในด้านส่วนตัวด้านวิชาชีพ และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 378 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ อยู่ในระดับมากและมากที่สุดทุกข้อ ทุกด้าน โดยให้ความสำคัญของคุณลักษณะด้านส่วนตัว สูงกว่า คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

2. ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ที่จำเป็นอย่างยิ่งคือ

2.1 ด้านส่วนตัว ได้แก่ ความซื่อสัตย์ต่องานในหน้าที่ ความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน ความกล้าที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ และกล้ารับผิดชอบงานด้วยความมั่นใจ มีความจริงใจกับทุกคน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง กล้ารับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเองหากเกิดการผิดพลาด

2.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการบริหารงานบุคลากรและพัฒนาบุคลากร ความรู้ในเรื่อง กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับงานธุรการ การเงินและการพัสดุ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง ระบบการบริหารการศึกษา นโยบายการศึกษา การศึกษาเพื่อ

พัฒนาชีวิตและสังคม ความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนโยบาย และเป้าหมายของการจัดการศึกษาสงเคราะห์

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่มี เพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน พบว่าครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีความเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ไม่แตกต่างกัน

ไพบุลย์ วงษ์ทองดี (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีตามทัศนะของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนะของอาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ที่มีต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี โดยจำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การทำงานและอายุ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าประกอบด้วย คำถาม 48 ข้อ ซึ่งถามเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี 6 ด้าน คือ ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ การบริการสังคม บุคลิกภาพ และคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำนวน 318 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำแนกตามเพศ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. อาจารย์สถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำแนกตามอายุ มีทัศนะต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดี ทั้ง 6 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัทมวรรณ อ่วมศรี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาคูณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 3 ด้าน คือ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความสัมพันธ์กับสังคม 2) เปรียบเทียบคุณลักษณะของนักศึกษาโดยรวมทั้ง 3 ด้านและเป็นรายด้าน จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ คณะวิชา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2540 จำนวน 809 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัย พบว่า

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคุณลักษณะโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความสัมพันธ์กับสังคม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคุณลักษณะด้านการแสวงหาความรู้ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ อยู่ในระดับปานกลาง และมีคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์กับสังคมอยู่ในระดับมาก

2. นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุ และศึกษาในคณะวิชาแตกต่างกัน มีคุณลักษณะโดยรวมทั้ง 3 ด้าน และในแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีคุณลักษณะโดยรวมทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีคุณลักษณะด้านการแสวงหาความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคุณลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านความสัมพันธ์กับสังคม ไม่แตกต่างกัน

ศิลป์ชัย เขียวขจี (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนหมวดวิชาพลานามัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการจัดกิจกรรมทางพลศึกษา ด้านวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนวิชาพลานามัย และเพื่อศึกษาระดับบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านนิเทศการสอน ด้านการวัดประเมินผล ด้านสถานที่และอุปกรณ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 53 คน และครูผู้สอนหมวดวิชาพลานามัย จำนวน 39 คน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดตราด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า

1. หัวหน้าหมวดวิชาควรมีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี มีการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี สอนในโรงเรียนนานที่สุดอย่างน้อย 5 ปี มีลักษณะนิสัยเป็นผู้มีความรับผิดชอบมีอารมณ์มั่นคง หนักแน่น มีความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถแจกจ่ายให้ทุกคน ได้รับผิดชอบตามความสามารถของแต่ละคน เป็นคนหนักเอาเบาสู้ ไม่ท้อถอยและเป็นที่เชื่อถือของทุกคน

2. บทบาทหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย อันดับแรกที่ต้องปฏิบัติ คือ งานเตรียมการก่อนเปิดภาคเรียน รองลงมา ได้แก่ งานส่งเสริมการเรียนวิชาพลานามัยของนักเรียน งานบริหารบุคลากรทางวิชาการในหมวดวิชา งานทางด้านสถานที่และอุปกรณ์ งานควบคุมดูแลการสอนของครูอาจารย์ในหมวดวิชา งานติดต่อประสานงานและธุรการ งานวัดผลและ

ประเมินผลการเรียนของนักเรียน งานนิเทศการสอนและปรับปรุงการสอนของครูอาจารย์ในหมวดวิชา และงานส่งเสริมประสิทธิภาพของครูอาจารย์ในหมวดวิชา ตามลำดับ

โกศล ศรีทอง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนและระดับคุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน 2) ระดับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 4) เพื่อค้นหาตัวแปรทำนายคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 35 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 280 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. คุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน และด้านการจัดการด้านการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. คุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ด้านการบริหารหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน อยู่ในระดับดี ตามลำดับ ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. คุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการภายในโรงเรียนในภาพรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีค่าความสัมพันธ์ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. คุณลักษณะส่วนตัวของผู้บริหาร ด้านการได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรทางการบริหาร และคุณลักษณะทางวิชาการของผู้บริหารในภาพรวมร่วมกันทำนายคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

พระมหาสุพิน ชินะปัด (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของพระนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบคุณลักษณะของพระนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยรวม และเป็น

รายด้าน 3 ด้าน คือ ด้านการเรียน ด้านความสัมพันธ์กับสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามตัวแปร อายุ จำนวนปีที่อยู่ในสมณเพศ ชั้นปีที่ศึกษา วิทยาเขตที่ศึกษา วิทยฐานะ เดิม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นพระนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราช- วิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ถึงชั้นปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 281 รูป เครื่องมือที่ ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 75 ข้อ ผลการวิจัย พบว่า

1. พระนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย คุณลักษณะด้านการเรียน ด้าน ความสัมพันธ์กับสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับ มาก

2. พระนักศึกษามีอายุต่างกัน มีคุณลักษณะโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระนักศึกษามีอายุ 20 ปีขึ้นไป มี คุณลักษณะด้านความสัมพันธ์กับสังคม และด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกับพระนักศึกษา ที่มีอายุน้อยกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการเรียนไม่แตกต่างกัน

3. พระนักศึกษามีจำนวนปีที่อยู่ในสมณเพศต่างกัน มีคุณลักษณะโดยรวม และเป็น รายด้านทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

4. พระนักศึกษที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 มีคุณลักษณะโดยรวมแตกต่างกับพระ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะด้านการ เรียนแตกต่างจากพระนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และพระนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 มีคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์กับสังคมแตกต่าง กับพระนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้าน คุณธรรมจริยธรรมผลการวิจัย พบว่า พระนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกันมีคุณลักษณะ ด้านคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

5. พระนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในวิทยาเขตต่างกัน มีคุณลักษณะโดยรวมแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระนักศึกษากำลัง ศึกษอยู่ในวิทยาเขตส่วนภูมิภาค มีคุณลักษณะด้านการเรียน และด้านความสัมพันธ์กับสังคม แตกต่างกับพระนักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในวิทยาเขตส่วนกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านคุณธรรม จริยธรรมไม่แตกต่างกัน

6. พระนักศึกษามีวิทยฐานะเดิมต่างกัน มีคุณลักษณะโดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน

7. พระนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับปานกลาง มีคุณลักษณะด้านความสัมพันธ์กับสังคมแตกต่างกับพระนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและผลการวิจัยที่นำมาเสนอ จะเห็นได้ว่าทั้งนักการศึกษา นักวิชาการ และนักวิจัย ต่างก็ได้เสนอแนวคิดและผลการวิจัยที่ครอบคลุมคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการทั้ง 2 ด้านที่ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการอันได้แก่ คุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ คุณลักษณะเหล่านี้ผู้นำนันทนาการของศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรจะพึงมีเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือและศรัทธาของสมาชิกและบุคคลอื่น ๆ ที่มาใช้บริการในศูนย์เยาวชน ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมนันทนาการของศูนย์เยาวชนเกิดประสิทธิภาพ และบรรลุผลสูงสุดตามเป้าหมาย ผลจากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและผลการวิจัยตามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและสามารถใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดขอบข่ายเนื้อหาของแบบสอบถามได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการสำรวจคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ ตามความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกของศูนย์เยาวชนสังกัดกรุงเทพมหานคร 30 แห่ง จำนวน 53,767 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบขนาดของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน และทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

1. แบ่งศูนย์เยาวชน จำนวน 30 แห่ง ออกเป็น 4 ขนาด ได้แก่
 - 1.1 ศูนย์เยาวชนขนาดเล็ก จำนวน 2 แห่ง
 - 1.2 ศูนย์เยาวชนขนาดกลาง จำนวน 14 แห่ง
 - 1.3 ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่ จำนวน 13 แห่ง
 - 1.4 ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 แห่ง
2. ทำการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ศูนย์เยาวชนตามที่แบ่งขนาดไว้ในข้อ 1 ด้วยวิธีจับฉลาก (Lottery Method) โดยสุ่มศูนย์เยาวชนตามข้อ 1.1 – 1.3 ร้อยละ 50 และข้อ 1.4 ร้อยละ 100 ได้ศูนย์เยาวชน จำนวน 15 แห่ง ได้แก่
 - 2.1 ศูนย์เยาวชนขนาดเล็ก จำนวน 1 แห่ง
 - 2.2 ศูนย์เยาวชนขนาดกลาง จำนวน 7 แห่ง

2.3 ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่ จำนวน 6 แห่ง

2.4 ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 1 แห่ง

3. เลือกสมาชิกจากศูนย์เยาวชนตามที่สุ่มไว้ในข้อ 2 ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามสัดส่วนที่กำหนดอัตราส่วนประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงอัตราส่วนประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ	ศูนย์เยาวชน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	ศูนย์เยาวชนขนาดเล็ก 1 แห่ง	469	5
2	ศูนย์เยาวชนขนาดกลาง 7 แห่ง	7,764	80
3	ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่ 6 แห่ง	11,041	112
4	ศูนย์เยาวชนขนาดใหญ่พิเศษ 1 แห่ง	18,064	184
	รวม	37,338	381

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ และขนาดของศูนย์เยาวชนโดยมีอัตราส่วน 2 : 1

ลำดับ	ศูนย์เยาวชน	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	เพศ	
			ชาย	หญิง
<u>ขนาดใหญ่พิเศษ</u>				
1	ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)	184	123	61
<u>ขนาดใหญ่</u>				
2	ศูนย์เยาวชนบางนา	19	13	6
3	ศูนย์เยาวชนปิ่นเกล้า	19	13	6
4	ศูนย์เยาวชนสวนอ้อย	19	13	6
5	ศูนย์เยาวชนมีนบุรี	19	13	6
6	ศูนย์เยาวชนสวนเกียกกาย	18	12	6
7	ศูนย์เยาวชนพระราม 9	18	12	6
<u>ขนาดกลาง</u>				
8	ศูนย์เยาวชนคลองเตย	12	8	4
9	ศูนย์เยาวชนวัดโสมนัส	12	8	4
10	ศูนย์เยาวชนวัดธาตุทอง	12	8	4
11	ศูนย์เยาวชนโรตารีธนบุรี	11	7	4
12	ศูนย์เยาวชนอัมพวา	11	7	4
13	ศูนย์เยาวชนเตชะวณิช	11	7	4
14	ศูนย์เยาวชนปทุมวัน	11	7	4
<u>ขนาดเล็ก</u>				
15	ศูนย์เยาวชนวัดมหาธาตุ	5	3	2
	รวม	381	254	127

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นของ

สมาชิกศูนย์เยาวชน เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำนันทนาการ โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ ซึ่งแบ่งเป็นคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 49 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ ประการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่ปรากฏในแบบสอบถามตอนที่ 2

เกณฑ์การให้คะแนนและแปลความหมาย

ข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าวัดความคิดเห็นมีช่วงวัดความคิดเห็นเป็น 5 ช่วง และกำหนดน้ำหนักคะแนน ดังนี้

ค่าคะแนน 5	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำมากที่สุด
ค่าคะแนน 4	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำมาก
ค่าคะแนน 3	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำปานกลาง
ค่าคะแนน 2	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำน้อย
ค่าคะแนน 1	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำน้อยที่สุด

และได้นำค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น หรือมีการกระทำของสมาชิกศูนย์เยาวชนมาแปลความหมาย โดยเกณฑ์การประมาณค่า ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยหรือมีการกระทำน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร ตำรา และงานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะเพื่อเป็นแนวทางใน

การศึกษาค้นคว้า

2. ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ตำรา ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ เพื่อนำมาปรับปรุงและสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามโดยมีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับคุณลักษณะ ได้แบบสอบถามคุณลักษณะส่วนตัว จำนวน 40 ข้อ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ จำนวน 30 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท ตรวจสอบ แก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ข้อคำถามมีความชัดเจนและถูกต้อง
5. นำแบบสอบถามที่ตรวจ ปรับปรุง แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปหาคุณภาพโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถาม พร้อมสรุปย่อเค้าโครงการวิจัยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งคัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ด้านนั้นทำการ ตรวจสอบเพื่อนำผลมาพิจารณาหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2535 : 124) ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

- คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ
- คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่
- คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่มีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

บันทึกผลการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ แล้วนำไปหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้วิจัยจะเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IC (Index of Consistency) เท่ากับ 0.5 หรือมากกว่า ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามนั้น มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามคุณลักษณะส่วนตัว จำนวน 40 ข้อ มีข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 30 ข้อ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ จำนวน 30 ข้อ มีข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 19 ข้อ

5.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง

5.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจจากผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้ว ไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการต่อไป

5.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับสมาชิก

ศูนย์เยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ศูนย์เยาวชนเทเวศร์ จำนวน 50 คน

5.5 นำแบบสอบถาม ตามข้อ 5.1 มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (- Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น .98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากศูนย์เยาวชนในสังกัด
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม พร้อมหนังสืออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร ไปยังศูนย์เยาวชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 381 ฉบับ ได้รับคืนทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ 100.00 นำไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. คำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ของข้อมูลตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ และระดับการศึกษา และ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการตามความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน โดยรวมรายด้าน และรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ จำแนกตามตัวแปร เพศ วิเคราะห์โดยสถิติค่าที (t - test) จำแนกตามตัวแปรอายุ และระดับการศึกษา โดยสถิติค่าเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ

(Scheffe') เฟอร์กูสัน (Ferguson. 1981 : 190, 308) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

4. นำแบบสอบถามปลายเปิดมาจัดกลุ่มของคำตอบ และแจกแจงความถี่ตามจำนวนผู้ตอบในแต่ละคุณลักษณะ แล้วนำเสนอในเชิงบรรยาย เพื่อใช้ในการประกอบการอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IC (Index of Consistency) ดังนี้

$$IC = \frac{R}{N}$$

เมื่อ IC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
เนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (- Coefficient)

$$= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{Si^2}{St^2} \right]$$

เมื่อ แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

Si^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

St^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 77)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

แทน ผลรวมของคะแนน (Sigma)

X แทน คะแนนแต่ละตัว

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 77)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนยกกำลังสอง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ใช้ค่า t - test ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่ม (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
 \bar{X}_1, \bar{X}_2 แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่ม
 ตัวอย่างที่ 2
 S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่ม
 ตัวอย่างที่ 2
 n_1, n_2 แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

3.2 ใช้ค่า F – test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม
 (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 108)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน การแจกแจงของ F-distribution
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 ถ้าค่าเฉลี่ยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้วิธีของเซฟเฟ (Scheffe') ในการทดสอบรายคู่ มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$S = \sqrt{(K-1) F(, df_b, df_w)} \sqrt{\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} MS_w}$$

เมื่อ S หมายถึง ค่าวิกฤตแบบเซฟเฟ
 K หมายถึง จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบกัน
 $F(, df_b, df_w)$ หมายถึง ค่า F ที่เปิดจากตารางการแจกแจงของค่า F
 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = โดยมีค่า
 $df_b = K-1$ และ $df_w = N-K$
 เมื่อ K แทนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 (ค่าวิกฤตของ F)
 MS_w หมายถึง ค่า Mean Square ภายในกลุ่มที่ได้คำนวณไว้แล้ว
 ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
 n_i, n_j หมายถึง จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่นำมาเปรียบเทียบ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ แทนความหมายดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของตัวแปร (Mean)
N	แทน	จำนวนสมาชิกศูนย์เยาวชนในกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงความถี่แบบ ที (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงความถี่แบบ เอฟ (F - distribution)
P	แทน	ค่านัยสำคัญสถิติ (Significant)
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง (Mean of Square)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ และระดับการศึกษา แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ดำเนินหนทางการในคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพตามความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้ดำเนินหนทางการ จำแนกตามตัวแปรเพศ วิเคราะห์โดยสถิติค่าที (t - test) และจำแนกตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา โดยสถิติค่าเอฟ (F - test) ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และกรณีพบความแตกต่าง

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe') และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 4 นำแบบสอบถามปลายเปิดมาจัดกลุ่มของคำตอบ และแจกแจงความถี่ตามจำนวนผู้ตอบในแต่ละด้าน แล้วนำเสนอในเชิงบรรยาย เพื่อใช้ในการประกอบการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังปรากฏตามตาราง 3 - 5

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรเพศ

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	254	66.70
หญิง	127	33.30
รวม	381	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน จำนวน 381 คน จำแนกตามตัวแปรเพศพบว่า เป็นเพศชายมากที่สุดคือ 254 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 และรองลงมาเป็นหญิงคือ 127 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรอายุ

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
15 – 20 ปี	91	23.90
21 – 25 ปี	88	23.10
26 ปีขึ้นไป	202	53.00
รวม	381	100.00

จากตาราง 4 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน จำนวน 381 คน จำแนกตามตัวแปรอายุ พบว่า อายุ 26 ปีขึ้นไปมากที่สุด คือ 202 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 รองลงมาอายุระหว่าง 15 – 20 ปี คือ 91 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 และน้อยที่สุดอายุ 21 – 25 ปี คือ 88 คน คิดเป็นร้อยละ 23.10

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า	50	13.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า	162	42.50
ปริญญาตรีขึ้นไป	169	44.40
รวม	381	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน จำนวน 381 คน จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มากที่สุดคือ 169 คน คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า คือ 162 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 และ น้อยที่สุดระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า คือ 50 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ดังปรากฏในตาราง 6 - 21

ตาราง 6 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม เพศ โดยรวมและเป็นรายด้าน

	คุณลักษณะส่วนตัว ด้านบุคลิกภาพ	ชาย (N = 254)			หญิง (N = 126)		
		X	S.D.	ระดับ	X	S.D.	ระดับ
1	เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง	3.90	.72	มาก	3.98	.80	มาก
2	เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อย	4.08	.76	มาก	4.02	.74	มาก
3	เป็นผู้มีกิจกรรมร่าเริง	3.97	.81	มาก	4.09	.71	มาก
4	เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.24	.75	มาก	4.29	.72	มาก
5	เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก	3.90	.84	มาก	4.13	.78	มาก
6	เป็นผู้มีความกระฉับกระเฉง ว่องไว	3.98	.75	มาก	3.86	.97	มาก
7	เป็นผู้มีอารมณ์ขัน และพูดจาสนุกสนาน	3.87	.84	มาก	3.91	.89	มาก
8	เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.93	.75	มาก	3.88	.95	มาก
9	เป็นผู้มีไหวพริบดี	3.92	.69	มาก	3.87	.84	มาก
10	เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.95	.75	มาก	3.93	.86	มาก
11	เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน	3.98	.70	มาก	3.95	.76	มาก
12	เป็นผู้มีความอดุทน ขยันและอดทน	3.95	.73	มาก	4.09	.80	มาก
	รวม	3.96	.47	มาก	3.99	.60	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชายมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาดสุภาพเรียบร้อย เป็นอันดับ 2 เป็นผู้มีความกระฉับกระเฉง ว่องไวและเป็นผู้มีความอดุทน ขยันอดทน เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนเพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีสุขภาพจิตดีเยี่ยมแถมแจ่มใส เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ทีกล้าแสดงออก เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ที่มีกิริยา มารยาทดีและเป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้ดำเนินบทบาท ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามเพศ โดยรวมและเป็นรายด้าน

	คุณลักษณะส่วนตัว ด้านมนุษยสัมพันธ์	ชาย (N = 254)			หญิง (N = 127)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี	4.00	.69	มาก	4.14	.72	มาก
2	เป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้	4.12	.76	มาก	4.03	.74	มาก
3	เป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น	4.20	.69	มาก	4.07	.73	มาก
4	เป็นผู้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น	4.03	.72	มาก	4.03	.76	มาก
5	เป็นผู้รู้จักยกย่อง ชมเชยผู้อื่น	3.79	.72	มาก	3.91	.67	มาก
6	เป็นผู้รู้จักให้คำแนะนำกับผู้อื่น	3.96	.81	มาก	3.98	.71	มาก
7	เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.13	.66	มาก	4.10	.71	มาก
8	เป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้	4.18	.68	มาก	4.14	.66	มาก
	รวม	4.05	.50	มาก	4.05	.56	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนเพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดีและเป็นผู้ที่สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์
เยาวชน ที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตาม
เพศ โดยรวมและเป็นรายด้าน

	คุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ชาย (N = 254)			หญิง (N = 127)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	เป็นผู้เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น	4.16	.74	มาก	4.17	.74	มาก
2	เป็นผู้มีความยุติธรรม	4.20	.71	มาก	4.26	.73	มาก
3	เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.22	.75	มาก	4.24	.71	มาก
4	เป็นผู้มีความเมตตากรุณา	3.95	.85	มาก	4.28	.73	มาก
5	เป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข	3.99	.87	มาก	4.16	.93	มาก
6	เป็นผู้เก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้	4.13	.69	มาก	4.05	.80	มาก
7	เป็นผู้มีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ	4.03	.77	มาก	4.06	.80	มาก
8	เป็นผู้ใช้เวลาและเสียสละต่อส่วนรวม	4.08	.83	มาก	4.06	.85	มาก
9	เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	4.09	.89	มาก	4.35	.79	มาก
10	เป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง	4.00	.79	มาก	4.24	.71	มาก
	รวม	4.09	.53	มาก	4.19	.54	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อ
คุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชายมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ
และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความยุติธรรม เป็น
อันดับ 2 และเป็นผู้เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์
เยาวชนเพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้
ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความเมตตา กรุณา เป็น
อันดับ 2 และเป็นผู้มีความยุติธรรม เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์
เยาวชน ที่มีต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านความรู้ความสามารถ
จำแนกตามเพศ โดยรวมและเป็นรายด้าน

	คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ	ชาย (N = 254)			หญิง (N = 126)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยปริญญาตรี	3.71	.94	มาก	4.12	.97	มาก
2	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ นันทนาการ	3.90	.79	มาก	3.94	.72	มาก
3	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของ การจัดการนันทนาการ	3.84	.84	มาก	3.81	.85	มาก
4	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในด้านจิตวิทยา ทั่วไป	3.73	.74	มาก	3.80	.85	มาก
5	เป็นผู้มีความรู้ในหลักการปฐมพยาบาล	3.72	.80	มาก	3.79	.96	มาก
6	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการ ดำเนินกิจกรรมและโครงการ นันทนาการ	3.82	.78	มาก	3.84	.96	มาก
7	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ อุปกรณ์เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ	3.75	.87	มาก	3.82	.87	มาก
8	เป็นผู้มีเทคนิคและความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้	3.91	.82	มาก	3.90	.82	มาก
9	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการกระตุ้น และเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจ พร้อมจะร่วมกิจกรรม	3.90	.83	มาก	3.95	.83	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

	คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ	ชาย (N = 254)			หญิง (N = 126)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
10	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ	3.98	.76	มาก	3.95	.80	มาก
11	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการ วิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหา	3.89	.77	มาก	3.88	.84	มาก
12	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการติดตาม กำกับให้การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.81	.81	มาก	3.83	.92	มาก
13	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการ ประเมินผลโครงการและการจัดกิจกรรม นันทนาการ	3.77	.80	มาก	3.91	.86	มาก
	รวม	3.83	.59	มาก	3.89	.68	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนเพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยปริญญาตรี เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมจะร่วมกิจกรรมและเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในทักษะกีฬาและนันทนาการ เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการนันทนาการ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์
เยาวชน ที่มีต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านทักษะ จำแนกตามเพศ
โดยรวมและเป็นรายด้าน

	คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านทักษะ	ชาย (N = 254)			หญิง (N = 126)		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	เป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ใหม่ ๆ	3.80	.87	มาก	3.83	1.02	มาก
2	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำ กิจกรรมนันทนาการ	3.71	.86	มาก	3.95	.95	มาก
3	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม นันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ แสดงออก	3.71	.89	มาก	3.95	.88	มาก
4	เป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ	3.76	.86	มาก	3.99	.88	มาก
5	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการ กิจกรรมนันทนาการ	3.71	.90	มาก	3.87	.93	มาก
6	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนและการนำ กิจกรรมนันทนาการ	3.72	.96	มาก	3.79	.95	มาก
	รวม	3.73	.73	มาก	3.90	.79	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อ
คุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนเพศชาย มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้
ความสำคัญต่อการเป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้
เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนและการนำ
กิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนเพศหญิง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ
มากทุกข้อเช่นกัน และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้เคยร่วมกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1
เป็นผู้มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการและเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัด

กิจกรรมนันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออก เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามอายุ โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านบุคลิกภาพ	อายุ 15 - 20 ปี (N = 90)			อายุ 21 - 25 ปี (N = 88)			อายุ 26 ปีขึ้นไป (N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	1 เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง	3.90	.72	มาก	3.83	.61	มาก	4.04	.77
2 เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย	4.08	.76	มาก	4.01	.67	มาก	3.94	.66	มาก
3 เป็นผู้มีความสามารถดี	3.97	.81	มาก	3.99	.72	มาก	4.07	.69	มาก
4 เป็นผู้มีความสุขใจดี ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.24	.75	มาก	4.20	.68	มาก	4.12	.70	มาก
5 เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก	3.89	.81	มาก	3.83	.97	มาก	4.08	.76	มาก
6 เป็นผู้มีความกระฉับ กระเฉง ว่องไว	3.89	1.01	มาก	3.94	.81	มาก	3.98	.76	มาก
7 เป็นผู้มีความรับผิดชอบ และ พูดจาสนุกสนาน	4.00	.93	มาก	4.02	.86	มาก	3.77	.80	มาก
8 เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	3.87	.91	มาก	3.85	.77	มาก	3.96	.81	มาก
9 เป็นผู้มีความไหวพริบดี	3.87	.83	มาก	3.78	.69	มาก	3.98	.72	มาก
10 เป็นผู้มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง	3.89	.80	มาก	3.80	.78	มาก	4.03	.78	มาก
11 เป็นผู้มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน	4.05	.70	มาก	4.06	.75	มาก	3.90	.71	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านบุคลิกภาพ	อายุ 15 - 20 ปี (N = 90)			อายุ 21 - 25 ปี (N = 88)			อายุ 26 ปีขึ้นไป (N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	12 เป็นผู้มีความอดทน ขยันและอดทน	3.98	.84	มาก	3.94	.79	มาก	4.03	.69
รวม	3.96	.53	มาก	3.94	.49	มาก	3.99	.53	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี อายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีอารมณ์ขันและพูดจาสนุกสนาน เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 20 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 20 – 25 ปี ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีอารมณ์ขัน และพูดจาสนุกสนาน เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 26 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้กล้าแสดงออก เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความรักใคร่เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์
เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามอายุ
โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านมนุษยสัมพันธ์	อายุ 15 - 20 ปี (N = 91)			อายุ 21 – 25 ปี (N = 88)			อายุ 26 ปีขึ้นไป (N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	1 เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี	4.07	.68	มาก	4.06	.82	มาก	4.03	.66
2 เป็นผู้มีความสามารถ ทำงานกับผู้อื่นได้	4.14	.72	มาก	4.06	.89	มาก	4.08	.70	มาก
3 เป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้ โอกาสผู้อื่น	4.25	.64	มาก	4.16	.79	มาก	4.11	.69	มาก
4 เป็นผู้รู้จักการช่วยเหลือ ผู้อื่น	4.21	.71	มาก	4.13	.71	มาก	3.91	.74	มาก
5 เป็นผู้รู้จักยกย่อง ชมเชย ผู้อื่น	3.87	.67	มาก	3.99	.82	มาก	3.75	.65	มาก
6 เป็นผู้รู้จักให้คำแนะนำกับ ผู้อื่น	4.07	.84	มาก	3.98	.77	มาก	3.92	.74	มาก
7 เป็นผู้ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น	4.20	.67	มาก	4.17	.70	มาก	4.06	.67	มาก
8 เป็นผู้สามารถปรับตนเอง เข้ากับผู้อื่นได้	4.36	.64	มาก	4.22	.67	มาก	4.06	.67	มาก
รวม	4.15	.46	มาก	4.09	.55	มาก	4.05	.52	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี อายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี มี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้รู้ให้ภัยและให้โอกาสผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้รู้จักให้คำแนะนำกับผู้อื่น เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่น เป็นอันดับ 1 เป็นผู้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้รู้จักให้ภัยและให้โอกาสผู้อื่น เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 26 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้รู้จักให้ภัยและให้โอกาสผู้อื่น เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 2 เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและเป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้หน้านันทนาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามอายุ โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณธรรมจริยธรรม	อายุ 15 – 20 ปี			อายุ 21 – 25 ปี			อายุ 26 ปีขึ้นไป		
	(N = 91)			(N = 88)			(N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1 เป็นผู้เคารพสิทธิหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่น	4.18	.69	มาก	4.19	.72	มาก	4.14	.77	มาก
2 เป็นผู้มีความยุติธรรม	4.12	.70	มาก	4.14	.80	มาก	4.30	.67	มาก
3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.27	.65	มาก	4.27	.78	มาก	4.18	.75	มาก
4 เป็นผู้มีความเมตตากรุณา	4.04	.77	มาก	3.93	.87	มาก	4.12	.83	มาก
5 เป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับ อบายมุข	3.88	1.00	มาก	4.17	.87	มาก	4.07	.84	มาก
6 เป็นผู้เก็บรักษาความลับ ของผู้อื่นได้	3.99	.77	มาก	4.09	.72	มาก	4.15	.71	มาก
7 เป็นผู้มีระเบียบวินัยและ ความรับผิดชอบ	4.03	.81	มาก	3.92	.85	มาก	4.14	.73	มาก
8 เป็นผู้ใช้เวลาและ เสียสละต่อส่วนรวม	3.90	.76	มาก	4.03	1.02	มาก	4.16	.76	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณธรรมจริยธรรม	อายุ 15 - 20 ปี (N = 91)			อายุ 21 - 25 ปี (N = 88)			อายุ 26 ปีขึ้นไป (N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	9 เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	4.30	.81	มาก	4.18	.93	มาก	4.11	.86
10 เป็นผู้ที่มีความศรัทธาใน วิชาชีพของตนเอง	4.24	.77	มาก	4.09	.72	มาก	4.00	.79	มาก
รวม	4.10	.50	มาก	4.10	.51	มาก	4.14	.55	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี อายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นอันดับ 1 เป็นผู้เคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 26 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความยุติธรรม เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้อุทิศเวลาและเสียสละต่อส่วนรวม เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์
เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านความรู้ความสามารถ
จำแนกตามอายุ โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ	อายุ 15 - 20 ปี (N = 91)			อายุ 21 - 25 ปี (N = 88)			อายุ 26 ปีขึ้นไป (N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	1 เป็นผู้มีความรู้การศึกษาอย่าง น้อยปริญญาตรี	3.75	1.08	มาก	4.05	.99	มาก	3.83	.89
2 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการนันทนาการ	3.98	.75	มาก	3.93	.80	มาก	3.88	.76	มาก
3 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในขอบข่ายของการจัดการ นันทนาการ	3.66	.98	มาก	3.86	.80	มาก	3.89	.78	มาก
4 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านจิตวิทยาทั่วไป	3.75	.90	มาก	3.85	.69	มาก	3.72	.76	มาก
5 เป็นผู้มีความรู้ในหลักการ ปฐมพยาบาล	3.84	.78	มาก	3.66	.95	มาก	3.73	.85	มาก
6 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในการวางแผนการดำเนิน กิจกรรมและโครงการ นันทนาการ	3.80	.93	มาก	3.85	.77	มาก	3.83	.84	มาก
7 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถใช้อุปกรณ์ เกี่ยวกับกิจกรรม นันทนาการ	3.88	.94	มาก	3.66	.96	มาก	3.77	.78	มาก

ตาราง 14 (ต่อ)

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ	อายุ 15 - 20 ปี (N = 91)			อายุ 21 - 25 ปี (N = 88)			อายุ 26 ปีขึ้นไป (N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	8 เป็นผู้มีความรู้เทคนิคและ ความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้	3.96	.89	มาก	3.80	.86	มาก	3.94	.77
9 เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการ กระตุ้นและเร้าใจให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความ สนใจพร้อมจะร่วมกิจกรรม	3.97	.91	มาก	3.75	.79	มาก	3.97	.80	มาก
10 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในทักษะกีฬาและกิจกรรม นันทนาการ	3.87	.79	มาก	4.05	.82	มาก	3.99	.74	มาก
11 เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการ วิเคราะห์ สังเคราะห์และ แก้ปัญหา	3.81	.83	มาก	3.98	.74	มาก	3.88	.80	มาก
12 เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการ ติดตามกำกับให้การ ดำเนิน กิจกรรมนันทนาการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.81	.92	มาก	3.78	.92	มาก	3.83	.78	มาก

13	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการ ประเมินผลโครงการและ การจัด กิจกรรมนันทนาการ	3.67	.87	มาก	3.90	.80	มาก	3.85	.80	มาก
	รวม	3.82	.63	มาก	3.85	.60	มาก	3.85	.62	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี อายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการนันทนาการ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมที่จะร่วมกิจกรรม เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยปริญญาตรีและเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหา เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการนันทนาการ เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 26 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความเข้าใจในทักษะกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมที่จะร่วมกิจกรรม เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์
เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านทักษะ จำแนกตามอายุ
โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านทักษะ	อายุ 15 - 20 ปี (N = 91)			อายุ 21 – 25 ปี (N = 88)			อายุ 26 ปีขึ้นไป (N = 202)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	1 เป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ	3.65	1.16	มาก	3.66	.81	มาก	3.95	.83
2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ใน การเป็นผู้นำกิจกรรม นันทนาการ	4.01	1.04	มาก	3.59	.99	มาก	3.78	.76	มาก
3 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ใน การจัดกิจกรรม นันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมได้แสดงออก	4.05	.95	มาก	3.52	.88	มาก	3.79	.84	มาก
4 เป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการ	4.09	.94	มาก	3.78	.95	มาก	3.75	.78	มาก
5 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ใน การบริหารจัดการกิจกรรม นันทนาการ	3.88	1.10	มาก	3.77	.95	มาก	3.73	.79	มาก

6	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนและการนำกิจกรรมนันทนาการ									
	กิจกรรมนันทนาการ	3.86	1.09	มาก	3.53	1.06	มาก	3.78	.83	มาก
	รวม	3.92	.86	มาก	3.63	.76	มาก	3.80	.66	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี อายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 15 – 20 ปี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออก เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี และอายุ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 21 – 25 ปี ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้เคยเข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนอายุ 26 ปีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออก เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนและการนำกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 16 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านบุคลิกภาพ	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 161)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ

1	เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรง	3.86	.81	มาก	3.99	.74	มาก	3.96	.68	มาก
2	เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุขภาพเรียบร้อย	3.86	.81	มาก	3.99	.74	มาก	4.02	.60	มาก
3	เป็นผู้มีกิจกรรมายาทดี	3.84	.87	มาก	4.05	.73	มาก	4.06	.68	มาก
4	เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส	4.16	.84	มาก	4.26	.74	มาก	4.09	.63	มาก
5	เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก	3.44	.81	มาก	4.04	.81	มาก	4.08	.79	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านบุคลิกภาพ	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 161)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
	6	เป็นผู้มีความกระฉับ กระเฉง ว่องไว	3.62	.85	มาก	3.97	.86	มาก	4.01	.78
7	เป็นผู้มีอารมณ์ขัน และ พูดจาสนุกสนาน	3.76	.98	มาก	3.94	.91	มาก	3.86	.75	มาก
8	เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	3.64	.88	มาก	3.92	.83	มาก	3.98	.78	มาก
9	เป็นผู้มีไหวพริบดี	3.60	.67	มาก	3.95	.77	มาก	3.95	.71	มาก
10	เป็นผู้มีความเชื่อมั่นใน ตนเอง	3.78	.86	มาก	3.98	.80	มาก	3.95	.75	มาก
11	เป็นผู้มีความอ่อนน้อม ถ่อมตน	3.80	.77	มาก	3.98	.72	มาก	4.02	.72	มาก
12	เป็นผู้มีความมอดุสหา ขยันและอดทน	3.78	.89	มาก	4.04	.77	มาก	4.02	.68	มาก

รวม 3.76 .58 มาก 4.00 .55 มาก 4.00 .45 มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำในทนาการ ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงและเป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุขภาพเรียบร้อย เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีกิริยามารยาทดี เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีกิริยามารยาทดี เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ที่กล้าแสดงออก เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีกิริยามารยาทดี เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 17 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำในทนาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะส่วนตัว	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 162)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1 เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี	3.80	.81	มาก	4.09	.71	มาก	4.08	.65	มาก
2 เป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้	4.04	.88	มาก	4.04	.74	มาก	4.15	.72	มาก
3 เป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น	4.00	.76	มาก	4.14	.71	มาก	4.22	.68	มาก

4	เป็นผู้รู้จักการช่วยเหลือ ผู้อื่น	3.82	.83	มาก	4.04	.70	มาก	4.06	.73	มาก
5	เป็นผู้รู้จักยกย่อง ชมเชย ผู้อื่น	3.86	.70	มาก	3.84	.70	มาก	3.82	.70	มาก
6	เป็นผู้รู้จักให้คำแนะนำกับ ผู้อื่น	3.86	.78	มาก	3.99	.75	มาก	3.98	.79	มาก
7	เป็นผู้ยอมรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น	4.04	.78	มาก	4.06	.69	มาก	4.20	.62	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านมนุษยสัมพันธ์	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 162)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8 เป็นผู้สามารถปรับตนเอง เข้ากับผู้อื่นได้	4.12	.08	มาก	4.19	.68	มาก	4.17	.63	มาก
รวม	3.94	.61	มาก	4.05	.53	มาก	4.08	.48	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และเป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้รู้จักให้ภัยและให้โอกาสผู้อื่น เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มี

ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 18 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนั้นทนทานการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะส่วนตัว ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 162)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	1 เป็นผู้เคารพสิทธิหน้าที่ ของตนเองและผู้อื่น	4.08	.90	มาก	4.15	.74	มาก	4.20	.68
2 เป็นผู้มีความยุติธรรม	4.08	.83	มาก	4.24	.75	มาก	4.24	.64	มาก
3 เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.18	.83	มาก	4.27	.76	มาก	4.24	.69	มาก
4 เป็นผู้มีความเมตตากรุณา	3.66	1.10	มาก	4.12	.73	มาก	4.12	.79	มาก
5 เป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับ อบายมุข	3.90	.91	มาก	4.05	.90	มาก	4.09	.88	มาก
6 เป็นผู้เก็บรักษาความลับ ของผู้อื่นได้	3.88	.66	มาก	4.09	.77	มาก	4.17	.69	มาก

7	เป็นผู้มีระเบียบวินัยและ ความรับผิดชอบ	3.98	.91	มาก	4.04	.81	มาก	4.12	.71	มาก
8	เป็นผู้ใช้เวลาและ เสียสละต่อส่วนรวม	3.88	1.08	มาก	4.04	.76	มาก	4.15	.81	มาก
9	เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์	4.00	1.12	มาก	4.23	.83	มาก	4.17	.81	มาก
10	เป็นผู้ที่มีความศรัทธาใน วิชาชีพของตนเอง	3.80	.97	มาก	4.25	.73	มาก	4.00	.72	มาก
	รวม	3.94	.68	มาก	4.14	.52	มาก	4.15	.48	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนั้นทางการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความยุติธรรมและเป็นผู้เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความยุติธรรม เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความยุติธรรมและเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นอันดับ 1 เป็นผู้เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น เป็นอันดับ 2 เป็นผู้เก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้และเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 19 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นทางการ ด้านความรู้ความสามารถ

จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 161)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	1 เป็นนวัตกรรมการศึกษาอย่าง น้อยปริญญาตรี	3.56	1.16	มาก	3.89	.98	มาก	3.92	.87
2 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการนั้นทนการ	3.44	.86	มาก	3.96	.76	มาก	4.02	.69	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 161)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	3 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในขอบข่ายของการจัดการ นั้นทนการ	3.60	.81	มาก	3.81	.85	มาก	3.92	.83
4 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในด้านจิตวิทยาทั่วไป	3.50	.81	มาก	3.78	.79	มาก	3.81	.75	มาก
5 เป็นผู้มีความรู้ในหลักการ ปฐมพยาบาล	3.54	.84	มาก	3.67	.89	มาก	3.87	.81	มาก
6 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในการวางแผนการดำเนิน กิจกรรมและโครงการ นั้นทนการ	3.54	.91	มาก	3.88	.91	มาก	3.68	.75	มาก

7	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถใช้อุปกรณ์ เกี่ยวกับกิจกรรม นันทนาการ	3.28	.86	มาก	3.81	.90	มาก	3.88	.79	มาก
8	เป็นผู้มีเทคนิคและ ความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้	3.68	.79	มาก	3.94	.88	มาก	3.95	.77	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 161)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
9 เป็น ผู้ มี ค ว า ม ร ู้ ความสามารถในการ กระตุ้นและเร้าใจให้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความ สนใจพร้อมจะร่วมกิจกรรม	3.60	.83	มาก	3.97	.84	มาก	3.96	.80	มาก
10 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจ ในทักษะกีฬาและกิจกรรม นันทนาการ	3.68	.91	มาก	3.96	.77	มาก	4.07	.70	มาก

11	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการ วิเคราะห์ สังเคราะห์และ แก้ปัญหา	3.88	.87	มาก	3.88	.83	มาก	3.89	.74	มาก
12	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการ ติดตามกำกับให้การ ดำเนิน กิจกรรมนั้นจนการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์	3.60	.86	มาก	3.86	.90	มาก	3.83	.78	มาก
13	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการ ประเมินผลโครงการและ การจัด กิจกรรมนั้นจนการ	3.50	.91	มาก	3.88	.84	มาก	3.83	.76	มาก
	รวม	3.57	.72	มาก	3.87	.66	มาก	3.91	.52	มาก

จากตาราง 19 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านความรู้ความสามารถ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหา เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความเข้าใจในทักษะกีฬาและกิจกรรมนันทนาการและเป็นผู้มีเทคนิคและสามารถถ่ายทอดความรู้ เป็นอันดับ 2 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมที่จะร่วมกิจกรรมและเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมที่จะร่วมกิจกรรม เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกีฬาและ

กิจกรรมนันทนาการและเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการนันทนาการ เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีเทคนิคและความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกีฬาและกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการนันทนาการ เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมที่จะร่วมกิจกรรม เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 20 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านทักษะ จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและเป็นรายด้าน

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านทักษะ	ม.ต้น/ต่ำกว่า (N = 50)			ม.ปลาย/ปวช./ปวส./ หรือเทียบเท่า (N = 162)			ปริญญาตรีขึ้นไป (N = 169)		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	1 เป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ	3.54	1.07	มาก	3.83	.98	มาก	3.88	.81

2	เป็นผู้มีประสบการณ์ใน การเป็นผู้นำกิจกรรม นันทนาการ	3.56	.88	มาก	3.83	1.00	มาก	3.82	.79	มาก
3	เป็นผู้มีประสบการณ์ใน การจัดกิจกรรม นันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมได้แสดงออก	3.50	1.02	มาก	3.94	.91	มาก	3.73	.81	มาก
4	เป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการ	3.48	.99	มาก	3.97	.87	มาก	3.82	.80	มาก
5	เป็นผู้มีประสบการณ์ใน การบริหารจัดการกิจกรรม นันทนาการ	3.52	1.03	มาก	3.78	.98	มาก	3.82	.79	มาก
6	เป็นผู้มีประสบการณ์ใน การสอนและการนำ กิจกรรมนันทนาการ	3.60	1.11	มาก	3.96	1.05	มาก	3.83	.80	มาก
	รวม	3.53	.91	มาก	3.84	.08	มาก	3.82	.64	มาก

จากตาราง 20 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ด้านทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ และให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนและทำกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ เป็นอันดับ 3 ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนและการนำกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 2 และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรม

นันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออก เป็นอันดับ 3 และสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป ให้ความสำคัญต่อการเป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ เป็นอันดับ 1 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนและการนำกิจกรรมนันทนาการเป็นอันดับ 2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ เป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการและเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการ เป็นอันดับ 3 ตามลำดับ

ตาราง 21 แสดงค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. คุณลักษณะส่วนตัว			
1.1 ด้านบุคลิกภาพ	3.97	.55	มาก
1.2 ด้านมนุษยสัมพันธ์	4.06	.52	มาก
1.3 ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.12	.53	มาก
2. คุณลักษณะทางวิชาชีพ			

2.1 ด้านความรู้ความสามารถ	3.85	.62	มาก
2.2 ด้านทักษะ	3.79	.76	มาก
รวม	3.96	.49	มาก

จากตาราง 21 แสดงว่าคุณลักษณะของผู้นำนั้นทนทานการโดยรวม ตามทัศนะของสมาชิก ศูนย์เยาวชน อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถและด้านทักษะ อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นทนทานการ จำแนกตาม เพศ อายุ และระดับการศึกษา ดังปรากฏในตาราง 22 - 30

ตาราง 22 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน เกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนั้นทนทานการ จำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S	t	P
ชาย	254	120.86	13.45	.80	.43

หญิง	126	122.08	13.21
------	-----	--------	-------

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนั้นธนาคาร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 23 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นธนาคาร จำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S	t	P
ชาย	254	72.15	11.36	1.43	.15
หญิง	126	74.00	12.88		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นธนาคาร ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 24 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน เกี่ยวกับคุณลักษณะทั้งคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นธนาคาร จำแนกตามเพศ

เพศ	N	\bar{X}	S	t	P
ชาย	254	193.01	22.78	1.12	.30
หญิง	126	196.08	27.04		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำนั้นทนทานการ โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบความแปรปรวนคะแนนความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนั้นทนทานการ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
คุณลักษณะส่วนตัว				
ระหว่างกลุ่ม	2	10.79	5.39	.03
ภายในกลุ่ม	377	74804.88	198.42	
รวม	379	74815.68		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนั้นทนทานการไม่แตกต่างกัน

ตาราง 26 การเปรียบเทียบความแปรปรวนคะแนนความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
คุณลักษณะทางวิชาชีพ				
ระหว่างกลุ่ม	2	76.43	38.21	.27
ภายในกลุ่ม	377	53640.25	142.25	

รวม 379 53716.68

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 การเปรียบเทียบความแปรปรวนคะแนนความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้หน้านันทนาการ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1268.70	634.35	3.25*
ภายในกลุ่ม	377	73546.98	195.09	
รวม	379	74815.68		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้หน้านันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จึงนำไปทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏผลดังตาราง 28

ตาราง 28 การเปรียบเทียบรายคู่คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชนเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของผู้หน้านันทนาการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ป.ตรี ขึ้นไป	ม.ปลาย/ปวช./ ปวส./หรือเทียบเท่า	ม.ต้น/ ต่ำกว่า
X	73.98	72.88	68.24
มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า	68.24	5.74*	4.64

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./				
ปวส./หรือเทียบเท่า	72.88	1.10	-	-
ปริญญาตรีขึ้นไป	73.98	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวของสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า แตกต่างจากสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า

ตาราง 29 การเปรียบเทียบความแปรปรวนคะแนนความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน เกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1276.63	638.31	4.59*
ภายในกลุ่ม	377	52440.05	139.09	
รวม	379	53716.68		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 แสดงว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำไปทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe') ปรากฏผลดังตาราง 30

ตาราง 30 การเปรียบเทียบรายคู่คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	X	ป.ตรี ขึ้นไป	ม.ปลาย/ปวช./ ปวส./หรือเทียบเท่า	ม.ต้น/ ต่ำกว่า
มัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า	116.60	5.58*	5.13	-

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./				
ปวส./หรือเทียบเท่า	121.73	0.45	-	-
ปริญญาตรีขึ้นไป	122.18		-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทางวิชาชีพของสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า แตกต่างจากสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมากกว่าสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า

ตอนที่ 4 วิเคราะห์โดยการสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม มีผู้แสดงความเห็นเพิ่มเติม จำนวน 125 คน จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 381 คน คิดเป็นร้อยละ 32.81 มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่

1. เป็นผู้มีความเป็นกันเอง
2. เป็นผู้รู้จักแก้ไขสถานการณ์
3. เป็นผู้ที่ร่วมสนทนาได้กับบุคคลทุกระดับ
4. เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และตรงต่อเวลา
5. เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง
6. เป็นผู้มีความพร้อมต่อการร่วมกิจกรรมส่วนรวม
7. เป็นผู้มีเอกลักษณ์ประจำตัว
8. เป็นผู้ที่รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวกับเรื่องงาน
9. เป็นผู้ที่รักการออกกำลังกายและออกกำลังกายเป็นประจำ
10. เป็นผู้ที่มีความเสมอต้น เสมอปลาย และเป็นตัวของตัวเอง

คุณลักษณะทางวิชาชีพ ได้แก่

1. เป็นผู้มีทีมงานในการจัดกิจกรรมนั้นหน้าการ
2. เป็นผู้ที่สามารถนำข้อดีของบุคคลอื่นมาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมของตนเอง

3. เป็นผู้ที่สามารถสร้างกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายและใช้กับกลุ่มคนได้หลายกลุ่ม
4. เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตนเอง
5. เป็นผู้มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคีให้แก่ชุมชน
6. เป็นผู้มีความสามารถในการบูรณาการในการทำงาน
7. เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในกิจกรรมนันทนาการที่ตนเองเป็นผู้นำ
8. เป็นผู้มีความรู้วุฒิการศึกษาทางด้านนันทนาการโดยตรง
9. เป็นผู้มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์
10. เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษพอสมควร

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

สมมติฐานในการวิจัย

สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเปรียบเทียบของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608) และสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยแบ่งขนาดศูนย์เยาวชน จำนวน 30 แห่ง เป็น 4 ขนาด สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวนศูนย์เยาวชนขนาดต่าง ๆ ด้วยวิธีจับฉลาก (Lottery Method) และเลือกสมาชิกจากศูนย์เยาวชนที่สุ่มไว้ ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคิดอัตราส่วนประชากรต่อกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจากศูนย์เยาวชนขนาดเล็ก จำนวน 5 คน ขนาดกลาง จำนวน 80 คน ขนาดใหญ่จำนวน 112 คน และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 184 คน ดังรายละเอียดที่ปรากฏตามตาราง 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ
นันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น คุณลักษณะ
ส่วนตัว จำนวน 30 ข้อ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ จำนวน 19 ข้อ รวม 49 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open ended) เพื่อให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการเพิ่มเติม

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือ หาความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน
5 ท่าน ตรวจสอบแล้วนำมาหาค่าความเที่ยงตรง โดยจะเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง
IC (Index of Consistency) เท่ากับ .05 หรือมากกว่า นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแก้ไขไป
ทดลองใช้กับสมาชิกศูนย์เยาวชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่า
อำนาจจำแนกเป็นรายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ .98

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ขอหนังสือแนะนำตัว และขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ถึงผู้อำนวยการสำนักสวัสดิการสังคม กรุงเทพมหานคร เพื่อขอ
ความร่วมมือไปยังศูนย์เยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล
จากสมาชิกศูนย์เยาวชนด้วยตนเอง จำนวน 381 ฉบับ และได้กลับคืนมา จำนวน 381 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 100.00

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมา จำนวน 381 ฉบับ มาดำเนินการวิเคราะห์
ดังต่อไปนี้

5.1 หาค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) คุณลักษณะส่วนตัวและ
คุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการตามความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน โดยรวม
รายด้าน และรายข้อ แล้วนำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประมาณค่าของ
(บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุดหรือมีการกระทำมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมากหรือมีการกระทำมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลางหรือมีการกระทำปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยหรือมีการกระทำน้อย
ค่าเฉลี่ย 0.00 – 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือมีการกระทำน้อยที่สุด

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นหนนาการ จำแนกตามตัวแปรเพศ วิเคราะห์โดยสถิติค่าที (t - test) และจำแนกตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา โดยสถิติค่าเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และกรณีพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe')

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษา วิจัย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 66.70 อายุ 26 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 53.00 และระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 44.40
2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ พบว่า สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นหนนาการ ทั้งรายด้านทุกด้านและโดยรวม อยู่ในระดับมาก
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำนั้นหนนาการ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า
 - 3.1 สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีเพศ และอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นหนนาการ ไม่แตกต่างกัน
 - 3.2 สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นหนนาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก การที่ผลปรากฏออกมาในลักษณะนี้ อาจเนื่องมาจากคุณลักษณะต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ นอกจากนั้นแล้วยังได้สอบถามแนวคิดจากผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านนันทนาการ จึงทำให้ข้อมูลเป็นที่เชื่อถือได้มากยิ่งขึ้น และคุณลักษณะดังกล่าวยังเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสังคมในปัจจุบันของประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับ สุชิน บุญพร้อม (2538 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตามทัศนะของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา ซึ่งผลการวิจัย พบว่า ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์มีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ที่จำเป็นอย่างยิ่ง คือ คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ ความซื่อสัตย์ต่องานในหน้าที่ ความยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน ความกล้าที่จะเผชิญกับปัญหาต่างๆ และความรับผิดชอบด้วยความมั่นใจ มีความจริงใจกับทุก ๆ คน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง กล้ารับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเองหากเกิดความผิดพลาด คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการบริหารงานบุคคลและพัฒนาบุคลากร ความรู้ในเรื่อง กฎ ระเบียบ เกี่ยวกับงานธุรการ การเงิน และการพัสดุ ความรู้ ความเข้าใจเรื่องระบบการบริหารการศึกษา นโยบายการศึกษา การศึกษาเพื่อพัฒนาชีวิตและสังคม ความสามารถในการสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหน่วยงาน ความรู้ความเข้าใจในเรื่อง นโยบายและเป้าหมายของการจัดการศึกษาสงเคราะห์และยังสอดคล้องกับ โกสินทร์ น้ำใจทหาร (2526 : 146 – 150) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงปรารถนาในวิทยาลัยพลศึกษา ผลการศึกษา พบว่า คุณลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านสุขภาพทางการสอน ด้านสุขภาพทางกายและทางจิตใจ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพทั่วไป ด้านการมีคุณธรรมและน้ำใจนักกีฬา และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ทั้งนี้ เนื่องจากผู้นำนันทนาการมีพื้นฐานการเรียนรู้ ประสบการณ์และลักษณะการปฏิบัติงานที่ใกล้เคียงกับอาจารย์ซึ่งทำหน้าที่อบรม สั่งสอนให้ความรู้ บุคคลจึงมีความคิดเห็น หรือพึงปรารถนาต่อคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการและอาจารย์ไปในทางเดียวกัน

1.1 สมาชิกศูนย์เยาวชนมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว ด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และคุณธรรม จริยธรรมของผู้นำนันทนาการ ในระดับมาก และให้ความสำคัญเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ เพราะว่า ด้านบุคลิกภาพ ประกอบด้วย การมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงการแต่งกายสะอาดเรียบร้อย กิริยามารยาทดี สุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส กล้าแสดงออก

กระฉับกระเฉงว่องไว อารมณ์ขัน พุดจาสนุกสนาน ริเริ่มสร้างสรรค์ ไหวพริบดี เชื่อมมั่นในตนเอง อ่อนน้อมถ่อมตน และมีความอดุสาหะ ขยันอดทน ด้านมนุษยสัมพันธ์ ประกอบด้วย การเป็นผู้ พุดผู้ฟังที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น รู้จักให้คำแนะนำผู้อื่น รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ประกอบด้วย การเคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ยุติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เมตตากรุณา ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข รักษาความลับ มีระเบียบวินัย รับผิดชอบ อุทิศเวลาและ เสียสละต่อส่วนรวม ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง ซึ่งองค์ประกอบในด้านต่างๆ ของคุณลักษณะผู้นำนั้น ทนทานการดังกล่าว มีความสำคัญ และความจำเป็นต่อผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับ เอนก หงษ์ทองคำ (2542 : 54 - 55) ที่ กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้นำประกอบด้วย ลักษณะทางกาย เช่น รูปร่าง บุคลิกสง่างาม การแต่ง กายสุภาพเหมาะสม ลักษณะทางจิตใจและอารมณ์ เช่น รู้จักปรับตัวเอง กระตือรือร้น เชื่อมมั่นใน ตนเอง อารมณ์ขัน เข้าใจคน ลักษณะทางนิสัย เช่น เข้มแข็งอดทน ซื่อสัตย์ จงรักภักดี และ มีความยุติธรรม

1.2 สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะทาง วิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถและทักษะ ในระดับมาก และให้ความสำคัญเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ เพราะว่า ด้านความรู้ความสามารถ ประกอบด้วย วุฒิการศึกษาอย่างน้อยปริญญาตรี รู้และ เข้าใจหลักการนั้น ทนทานการ รู้และเข้าใจขอบข่ายของการจัดการนั้น ทนทานการ รู้และเข้าใจจิตวิทยา ทั่วไป รู้หลักปฐมพยาบาล รู้และเข้าใจการวางแผนดำเนินกิจกรรมและโครงการนั้น ทนทานการ รู้ และเข้าใจสามารถใช้อุปกรณ์เกี่ยวกับกิจกรรมนั้น ทนทานการ มีเทคนิคและความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ สามารถกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจ เข้าใจทักษะกีฬา และนั้น ทนทานการ รู้และเข้าใจการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหา รู้และเข้าใจการกำกับและ ติดตามการดำเนินกิจกรรมนั้น ทนทานการ ตลอดจน รู้และเข้าใจการประเมินผลโครงการ และ การจัดกิจกรรมนั้น ทนทานการ ด้านทักษะ ประกอบด้วย เคยร่วมอบรมเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ มี ประสบการณ์ในการเป็นผู้นำ มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนั้น ทนทานการ ที่ให้ผู้เข้าร่วม กิจกรรมได้แสดงออก เคยเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ทนทานการ มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการ กิจกรรมนั้น ทนทานการ และมีประสบการณ์ในการสอน และการนำกิจกรรมนั้น ทนทานการ ซึ่ง สอดคล้องกับ กำโชค เผือกสุวรรณ (2538 : 9 – 11) ที่ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้นำ ที่ดีไว้ 4 ประการ โดยเฉพาะภูมิวุฒิ หมายถึงความเป็นผู้รู้ในงานที่ปฏิบัติ ต้องรู้วิชาการในหน้าที่ และวิชาการในแขนงอื่นเกี่ยวข้องกับงานอย่างแตกฉาน ผู้นำที่ขาดหรือหย่อนภูมิรู้ ย่อมขาด ความเชื่อถือในด้านความรู้ความสามารถจากผู้ใต้บังคับบัญชา อันจะเป็นต้นเหตุแห่งปัญหาของ การปกครองบังคับบัญชาในที่สุด

ศูนย์เยาวชนเป็นสถานที่ หรือศูนย์กลางสำหรับให้เยาวชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการพักผ่อนหย่อนใจ การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา การหาความรู้ การฝึกทักษะ การฝึกอาชีพและการประกอบกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้เยาวชนได้มีโอกาสรวมกลุ่มกันประกอบกิจกรรมบนพื้นฐานความต้องการของตนเองเป็นหลักสำคัญ โดยมีผู้นำ (พรพิมล (นามแฝง). 2533 : 42) ฉะนั้น หากผู้นำนั้นทนทานการมีคุณลักษณะที่ดีในด้านต่าง ๆ ที่กล่าวมา เป็นไปตามความพึงประสงค์ของสมาชิก จะทำให้ผู้นำนั้นทนทานการสามารถเข้าถึงจิตใจของสมาชิกทุกคน ผลก็คือ สมาชิกเกิดความสุข ความพึงพอใจ และความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เหล่านี้จะส่งผลให้ศูนย์เยาวชนในสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถดำเนินงานหรือกิจกรรมในความรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของสมาชิกและสมาชิกมาใช้บริการมากขึ้น และยังสอดคล้องกับ ดุษฎี สรวงจันทร์ (2545 : 49) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การศึกษาสาเหตุของปัญหา และความต้องการในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับ การเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน พบว่า สาเหตุด้านกิจกรรมไม่ราบรื่นเป็นเพราะผู้นำกิจกรรมไม่เพียงพอ ผู้นำกิจกรรมนำไม่สนุก ผู้นำกิจกรรมไม่ชำนาญ ผู้นำกิจกรรมไม่ให้ความสำคัญ กิจกรรมที่จัดไม่ตรงกับความสนใจ ไม่มีความถนัดในการจัดกิจกรรม กิจกรรมที่จัดซ้ำซากและกิจกรรมที่จัดไม่สร้างสรรค์ จากสาเหตุของปัญหาดังกล่าว ทำให้สมาชิกไม่เข้าร่วมกิจกรรม หรือมาเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ผลสุดท้ายก็ทำให้หน่วยงานหรือองค์กรไม่สามารถจัดดำเนินกิจกรรมในความรับผิดชอบให้บรรลุตามเป้าหมายได้

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนั้นทนทานการ จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ และระดับการศึกษา

2.1 เพศ

สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นทนทานการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะ เพศ ไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน และในปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงมีความเสมอภาคกันในด้านต่าง ๆ มากขึ้น ทำให้ได้มีโอกาสเรียนรู้ หาประสบการณ์สิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะการเข้าร่วมกิจกรรมกับเพื่อนสมาชิก และผู้นำนั้นทนทานการของศูนย์เยาวชน จึงทำให้มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน อีกทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นทนทานการของสมาชิก ทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยธรรมชาติหรือโดยทั่วไปแล้ว ก็ต้องการผู้นำนั้นทนทานการที่มีคุณลักษณะที่ดีด้วยกันทั้งสิ้น เนื่องจากผู้นำนั้นทนทานการที่มีคุณลักษณะที่ดี เป็นไปตามความพึงประสงค์ของสมาชิก จะทำให้ผู้นำนั้นทนทานการสามารถเข้าถึงจิตใจของสมาชิกทุกคน ผลก็คือ สมาชิกเกิดความสุข ความพึงพอใจและความสนุกสนาน เพลิดเพลิน (พรพิมล (นามแฝง). 2533 : 42)

2.2 อายุ

สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มี อายุ 15 – 20 ปี 21 – 25 ปี และ 26 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำ นันทนาการ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะอายุไม่มี อิทธิพลต่อความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน ทั้งนี้ เนื่องจากศูนย์เยาวชนในสังกัดกรุงเทพได้ เปิดโอกาสให้เด็ก เยาวชน และประชาชน ซึ่งมีระดับอายุที่แตกต่างกัน เข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเอง ถนัดหรือสนใจได้อย่างอิสระ ทำให้มีโอกาสที่จะได้เรียนรู้เกี่ยวกับตัวผู้นำนันทนาการเท่าเทียม กัน ซึ่งเป็นผลให้มีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและเหตุผลของการ วิจัยที่ได้กล่าวไว้ในภูมิหลังว่า จากการสำรวจข้อมูลด้านผู้นำนันทนาการ พบว่า ผู้นำ นันทนาการของศูนย์เยาวชนซึ่งทำหน้าที่ดังกล่าวมาข้างต้น ไม่มีความรู้ ความเข้าใจและ ประสบการณ์โดยตรงด้านนันทนาการ เนื่องจากกรุงเทพมหานครรับบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะ ทาง เช่น นาฏศิลป์ ดนตรี ศิลปะ จิตวิทยา สังคมสงเคราะห์ คหกรรมและพลศึกษา อีกทั้งยังมี จำนวนไม่เพียงพอที่จะรองรับการให้บริการ ในการแก้ปัญหาที่ กรุงเทพมหานคร จึงได้จ้าง ลูกจ้างชั่วคราวมาช่วยจัดกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งลูกจ้างดังกล่าว ยังไม่มีความรู้ ความสามารถ โดยตรงทางด้านนันทนาการ จากข้อจำกัดของบุคลากร จึงไม่มีคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ ทั้งคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพ ฉะนั้น สมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีอายุต่างกัน จึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพเป็นไปในแนวทาง เดียวกันเพราะผู้นำนันทนาการที่มีคุณลักษณะดังกล่าว จะเป็นผู้นำนันทนาการที่พึงประสงค์ของ สมาชิก

2.3 ระดับการศึกษา

สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา ตอนต้น/ต่ำกว่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะ ทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสมาชิกศูนย์ เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อ คุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำนันทนาการอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาที่สูงกว่า ทำให้สมาชิกศูนย์ เยาวชนมีข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์และแนวคิดที่จะวิเคราะห์คุณลักษณะส่วนตัวของผู้นำ นันทนาการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านคุณธรรม จริยธรรม ได้ดีกว่า จึงคาดหวังว่า ผู้นำนันทนาการจะต้องมีคุณลักษณะส่วนตัวในระดับสูง ในทางกลับกัน ระดับการศึกษาที่ต่ำกว่า ทำให้สมาชิกศูนย์เยาวชน มีข้อมูลหรือประสบการณ์ ที่ใช้วิเคราะห์ คุณลักษณะส่วนตัวน้อย จึงเห็นว่าผู้นำนันทนาการที่ตนเองพบเห็นและได้ร่วมกิจกรรม มี คุณลักษณะส่วนตัวที่เหมาะสมอยู่แล้ว จึงคาดหวังไว้ในระดับที่ต่ำกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ

สุชิน บุญพร้อม (2538 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตามทัศนะของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ อยู่ในระดับมากและมากที่สุดทุกข้อ ทุกด้าน โดยให้ความสำคัญของคุณลักษณะส่วนตัวสูงกว่าคุณลักษณะด้านวิชาชีพ โดยอภิปรายเพิ่มเติมกรณีของความสอดคล้องได้ว่า โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เป็นโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (เดิม) ฉะนั้น ครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จึงมีสภาพเป็นข้าราชการ และการรับผู้ที่จะมาเป็นครูในระบบราชการนั้น ส่วนใหญ่จะรับผู้ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี หรือสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป จึงพอสรุปได้ว่า การแสดงความคิดเห็นของผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไปต่อคุณลักษณะของบุคคล ให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะส่วนตัวสูงกว่าส่วนอื่น และสมาชิกศูนย์เยาวชน ที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นหนาแน่น อยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่า สมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า อาจเป็นเพราะในสภาพสังคมปัจจุบัน ให้การยอมรับและยกย่องบุคคลในด้านความรู้ความสามารถ เป็นอันดับแรก จะเห็นได้จากกระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าสู่องค์กร หรือหน่วยงานของภาครัฐและเอกชน จะวัดหรือทดสอบในด้านความรู้ ความสามารถ มากกว่าด้านอื่น ๆ อีกทั้งจะเห็นได้จากการสอบคัดเลือกนักเรียน นักศึกษาเข้ารับการศึกษาระดับต่าง ๆ ยังเน้นเรื่องความรู้เป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับ อุดร รัตนภักดิ์ (2529 : 39 – 40) ที่ได้สรุปคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่ผู้นำนั้นหนาแน่นพึงมี ควรมีลักษณะการมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในกิจกรรมนั้นหนาแน่นเป็นอันดับแรก ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวตรงกับคุณลักษณะทางวิชาชีพในการวิจัยครั้งนี้

ส่วนสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า และมีมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า กับสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นหนาแน่น ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า ระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกันไม่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของสมาชิกศูนย์เยาวชน และอาจเป็นเพราะสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น/ต่ำกว่า และปริญญาตรีขึ้นไปกับสมาชิกศูนย์เยาวชนที่มีระดับการศึกษาศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช./ปวส./หรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป มีการเรียนรู้ การสั่งสมประสบการณ์และแนวความคิดที่ใกล้เคียงกัน จึงมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนั้นหนาแน่นเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับ อติชัย วิริยะประสพโชค (2525 : 11 – 16) ที่กล่าวว่า ความคิดเห็นจะเปลี่ยนแปลง ยืดหยุ่นไปกับสภาวะการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม และองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อความคงที่ และความแปรเปลี่ยนของความคิดเห็นของบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษาและระดับสติปัญญา โดย

อภิปรายเพิ่มเติมได้ว่า บุคคลที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกัน จะมีระดับสติปัญญาใกล้เคียงกัน จึงส่งผลต่อระดับการแสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. หน่วยงานหรือองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ให้บริการ กิจกรรมนันทนาการและมี ผู้นำนันทนาการ ควรมีการประเมินคุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพในด้านต่าง ๆ ของผู้นำนันทนาการ เพื่อหาแนวทางแก้ไข และปรับปรุงคุณลักษณะของผู้นำนันทนาการให้เหมาะสมและดียิ่ง ๆ ขึ้นไป ซึ่งจากผลการวิจัย ขอเสนอแนะและให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับ คุณลักษณะส่วนตัวและคุณลักษณะทางวิชาชีพของผู้นำนันทนาการ ที่สมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญ ตามลำดับดังนี้

คุณลักษณะส่วนตัว

1. ด้านบุคลิกภาพ

- 1.1 เป็นผู้มีความสุขภาพจิตใจดี ยิ้มแย้มแจ่มใส
- 1.2 เป็นผู้มีการยาทดี
- 1.3 เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก
- 1.4 เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย
- 1.5 เป็นผู้สร้างกายสมบุรณ์แข็งแรง และเป็นผู้มีอารมณ์ขันและพูดจาสุภาพ

อ่อนหวาน

1.6 เป็นผู้มีความกระฉับกระเฉง ว่องไว เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และเป็นผู้มีความอดุสาหะ ขยันและอดทน

2. ด้านมนุษยสัมพันธ์

- 2.1 เป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้
- 2.2 เป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น
- 2.3 เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- 2.4 เป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้
- 2.5 เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี
- 2.6 เป็นผู้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น และรู้จักให้คำแนะนำกับผู้อื่น

3. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

- 3.1 เป็นผู้มีความยุติธรรม เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตและเป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
- 3.2 เป็นผู้เคารพสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
- 3.3 เป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง
- 3.4 เป็นผู้มีความเมตตากรุณา เป็นผู้เก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้และเป็นผู้อุทิศเวลาและเสียสละต่อส่วนรวม

คุณลักษณะทางวิชาชีพ

1. ด้านความรู้ความสามารถ

- 1.1 เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักการนั้นหนทางการ เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกีฬาและกิจกรรมนั้นหนทางการ และเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในการกระตุ้นและเร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมจะร่วมกิจกรรม
- 1.2 เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
- 1.3 เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และแก้ปัญหา และเป็นผู้มีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยปริญญาตรี
- 1.4 เป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจในขอบข่ายของการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการ

2. ด้านทักษะ

- 2.1 เป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนั้นหนทางการ
- 2.2 เป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ และเป็นผู้มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกิจกรรมนั้นหนทางการ
- 2.3 เป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจกรรมนั้นหนทางการและเป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนและการนำกิจกรรมนั้นหนทางการ
- 2.4 เป็นผู้มีความรู้ประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนั้นหนทางการที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออก

2. หน่วยงานหรือองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ให้บริการกิจกรรมนั้นหนทางการ ควรกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นผู้นำนั้นหนทางการ เพื่อที่จะได้ผู้นำนั้นหนทางการที่มีคุณลักษณะที่ดีและเหมาะสมกับการปฏิบัติงาน

3. หน่วยงาน องค์กร สถาบัน หรือสถานศึกษา ที่มีการผลิตบุคลากรด้านนั้นหนทางการ

ควรจะให้ความสำคัญหรือมีหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ ของบุคลากรที่ตนเองผลิตออกไปสู่สังคมอย่างมีมาตรฐาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานครในแง่มุมต่าง ๆ ในโอกาสต่อไปควรจะศึกษาวิจัยในประเด็นอื่น ๆ ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของผู้บริหารหน่วยงานทางนันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร
2. คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการในหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
3. คุณลักษณะของผู้บริหารหน่วยงานทางนันทนาการตามทัศนะของผู้หน้านันทนาการในเขตกรุงเทพมหานคร
4. สภาพปัญหาการให้บริการกิจกรรมนันทนาการของผู้หน้านันทนาการในศูนย์เยาวชน สังกัดกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กมลลา ชินพงศ์. (2535). *คู่มือปฏิบัติงานศูนย์เยาวชนของกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : กอง
นันทนาการ.
- กิติ ภัยัคคานนท์. (2529). *เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ : เศรษฐ์การพิมพ์.
- โกสินทร์ น้ำใจทหาร. (2526). *ลักษณะของอาจารย์ที่พึงประสงค์ในวิทยาลัยพลศึกษา*. ในรวบรวม
รวมบทความปี 2526. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (พลศึกษา).
- โกศล ศรีทอง. (2543). *คุณลักษณะของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับคุณภาพการบริหารงานวิชาการใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กองนันทนาการ. สำนักสวัสดิการ. (2539). *การพัฒนาเด็ก เยาวชน ประชาชน*. กรุงเทพฯ : กอง
นันทนาการ. สำนัก.
- _____. สำนักสวัสดิการ. (2546). *กองนันทนาการ*. กรุงเทพฯ : กองนันทนาการ. สำนัก.
ถ่ายเอกสาร.
- _____. สำนักสวัสดิการ. (2546). *การปรับปรุงศาสตร์การให้บริการประชาชน*. กรุงเทพฯ :
กองนันทนาการ. สำนัก. ถ่ายเอกสาร.
- _____. สำนักสวัสดิการ. (2546). *ศูนย์เยาวชนและการให้บริการ*. เอกสารเผยแพร่. กอง
นันทนาการ. สำนัก. ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงไกร วนะภูติ. (2527). *คุณสมบัติที่พึงประสงค์ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียน ศิษยานิเทศก์ ครูและกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษา
เขตการศึกษา 12*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กำโชค เผือกสุวรรณ. (2538). *ผู้นำนันทนาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสันนันทนาการ คณะพลศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- คณิต เขียววิชัย. (2531). *หลักนันทนาการ*. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต
สนามจันทร์.

- เฉลิม รัชชนะกุล. (2524). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ในเขตการศึกษา 11*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ เยาวพัฒน์. (2543). *นันทนาการ*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ดุขฎิ สรวงจันทร์. (2545). *การศึกษาปัญหาสาเหตุของปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมของสมาชิกศูนย์เยาวชนเวฬุราชิน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2532). *การวิจัยเบื้องต้น*. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- บุญมา กัมปนาทพงษ์. (2532). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์ศิริ ชัยชนะใหญ่. (2527). *นันทนาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปัทมวรรณ อ่วมศรี. (2541). *การศึกษาคุณลักษณะของนักศึกษารามคำแหง*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรพิมล (นามแฝง). (2533). "ศูนย์เยาวชนกับการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมประเพณีไทย", *วารสารประชาสงเคราะห์*.
- พระมหาสุพิน ชินนะปัด. (2546). *การศึกษาคุณลักษณะของพระนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2535). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : บริษัทฟิงเกอร์ปรีนแอนมีเดียจำกัด.
- ไพบุลย์ วงศ์ทองดี. (2540). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอธิการบดีตามทัศนะของอาจารย์ในสถาบันราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. (2531). *หลักวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร.

- สมัคร สุนทรเวช. (2545). *20 ปีการให้บริการศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น)*.
กรุงเทพฯ : กองนันทนาการ สำนักสวัสดิการสังคม.
- สุชาติ ทวีพรปฐมกุล. (2526). *คุณลักษณะที่พึงปรารถนาของบุคลากรทางพลศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารหน่วยงานเอกชนในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุชิน บุญพร้อม. (2538). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตามทัศนะของครูโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดกรมสามัญศึกษา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2542). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมบูรณ์ อุปถัมภ์. (2523). *ความรู้และหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหาร*. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- ศิลป์ชัย เขียวขจี. (2542). *คุณลักษณะและบทบาทของหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนหมวดวิชาพลานามัย*. ถ่ายเอกสาร.
- อิตชัย วิริยะประสบโชค. (2525). *การศึกษาทัศนคติของเกษตรกรต่อโครงการปรับปรุงระบบส่งเสริมการเกษตรแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการกับสังคม*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ : คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุตร รัตนภักดิ์. (2529). *ปรัชญานันทนาการ*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Blanchard, Keneth H. and others. (1993). *The Teacher and Administrative Relationship in School System*. Escondido, CA : Blanchard Training and Development, Inc.
- Cronbach, Lee Joseph. (1670). *Essential of Psychological Testing*. 3 rd ed. New York : Harper and Row.

- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5 the ed.
New York ; Mc Graw – Hill,
- Hearld, James E. and Moore, Samuel A. (1968). *The Teacher and Administrative
Relationship in School System*. New York : The Macmillan Company, 342p.
- Jager, Robert J. (1986). *The Relative Importance of Selected Duties of Business Education
Depatrmntal chairpersons in Small Foru-Year Public Collegiate Institutions*.
Dissertation Abstracts International. 46 (12), : 3551-A, 3552-A ; June.
- Krejcie, Robert V. and Morgan Daryle E. (1970). “*Determining Sample Size for Research
Activities*”, *Education and Psychological Measurement*. 30(3) : 608–610 ; Autumn.
- Magnuson, Watter G. (1971). *The characteristic of Successful School Business Manager,
(Unpublished) Doctora Dissertation*. University of Southern California Los Angeles.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง

คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการตามทัศนะของสมาชิกศูนย์เยาวชน
สังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการใน
ฐานะที่ท่านเป็นสมาชิกศูนย์เยาวชนได้รับบริการกิจกรรมต่าง ๆ จากผู้หน้านันทนาการอย่าง
ใกล้ชิด กรุณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการที่ท่านต้องการ
หรือพึงประสงค์ให้มี เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง พัฒนาและคัดเลือกผู้หน้านันทนาการของ
ศูนย์เยาวชนในโอกาสต่อไป

2. การตอบแบบสอบถามชุดนี้ ไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่ประการใด ผู้วิจัยจะสงวน
คำตอบของท่านเป็นความลับ โดยจะนำเสนอเป็นภาพรวมเท่านั้น จึงขอความกรุณาตอบ
แบบสอบถามตามความคิดเห็นที่แท้จริงของท่านทุกข้อ

3. แบบสอบถามชุดนี้ มี 3 ตอน แต่ละตอนมีลักษณะแตกต่างกัน ดังนี้
ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ ตามความคิดเห็น
ของท่านใน 2 ด้าน คือ คุณลักษณะส่วนตัว และคุณลักษณะทางวิชาชีพ
ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด สำหรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายทองพูล จันทบุรณ์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการจัดการนันทนาการ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดทำเครื่องหมายลงในที่กำหนดให้ ตรงตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

15 – 20 ปี

21 – 25 ปี

26 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น / ต่ำกว่า

มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. / ปวส./ หรือเทียบเท่า

ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำนั้นหนาการ โปรดอ่านและพิจารณาว่าท่านมีความต้องการคุณลักษณะของผู้นำนั้นหนาการตามข้อความต่อไปนี้ มาก น้อยเพียงใด แล้วทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียง 1 แห่ง

ข้อ	คุณลักษณะของผู้นำนั้นหนาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	คุณลักษณะส่วนตัว					
	<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>					
1	เป็นผู้ที่มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง.....
2	เป็นผู้มีการแต่งกายสะอาด สุภาพเรียบร้อย.....
3	เป็นผู้มีกิริยามารยาทดี.....
4	เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ยิ้มแย้มแจ่มใส.....
5	เป็นผู้ที่กล้าแสดงออก.....
6	เป็นผู้มีความกระฉับกระเฉง ว่องไว.....
7	เป็นผู้มีอารมณ์ขัน และพูดจาสนุกสนาน.....
8	เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....
9	เป็นผู้มีไหวพริบดี.....

ข้อ	คุณลักษณะของผู้นำนันทนาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	คุณลักษณะส่วนตัว					
	<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>					
10	เป็นผู้มีความเชื่อมั่นในตนเอง.....
11	เป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตน.....
12	เป็นผู้มีความอดุสาหะ ขยันและอดทน.....
	<u>ด้านมนุษยสัมพันธ์</u>					
1	เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี.....
2	เป็นผู้มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นได้.....
3	เป็นผู้รู้จักให้อภัยและให้โอกาสผู้อื่น.....
4	เป็นผู้รู้จักการช่วยเหลือผู้อื่น.....
5	เป็นผู้รู้จักยกย่อง ชมเชยผู้อื่น.....
6	เป็นผู้รู้จักให้คำแนะนำกับผู้อื่น.....
7	เป็นผู้ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น.....
8	เป็นผู้สามารถปรับตนเองเข้ากับผู้อื่นได้.....
	<u>ด้านคุณธรรม จริยธรรม</u>					
1	เป็นผู้เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น.....
2	เป็นผู้มีความยุติธรรม.....
3	เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต.....
4	เป็นผู้มีความเมตตา กรุณา.....
5	เป็นผู้ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข.....
6	เป็นผู้เก็บรักษาความลับของผู้อื่นได้.....
7	เป็นผู้มีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ.....
8	เป็นผู้อุทิศเวลาและเสียสละต่อส่วนรวม.....
9	เป็นผู้ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนาและ พระมหากษัตริย์.....
10	เป็นผู้ที่มีความศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง.....
	คุณลักษณะทางวิชาชีพ					
	<u>ด้านความรู้ความสามารถ</u>					
1	เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาอย่างน้อยปริญญาตรี.....

ข้อ	คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการ นันทนาการ.....
3	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของการ จัดการนันทนาการ.....
4	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในด้านจิตวิทยาทั่วไป
5	เป็นผู้มีความรู้ในหลักการปฐมพยาบาล.....
6	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการ ดำเนินกิจกรรมและโครงการนันทนาการ.....
7	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ อุปกรณ์เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ.....
8	เป็นผู้มีเทคนิคและความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้.....
9	เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการกระตุ้น และ เร้าใจให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความสนใจพร้อมจะ ร่วมกิจกรรม.....
10	เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะกีฬาและ กิจกรรมนันทนาการ.....
11	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และแก้ปัญหา.....
12	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการติดตาม กำกับให้การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ เป็นไปตามวัตถุประสงค์.....
13	เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการประเมินผล โครงการและการจัดกิจกรรมนันทนาการ..... <u>ด้านทักษะ</u>
1	เป็นผู้เคยร่วมการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ใหม่ ๆ.....
2	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการเป็นผู้นำกิจกรรม นันทนาการ.....

ข้อ	คุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการที่ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงออก..
4	เป็นผู้เคยเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ.....
5	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการกิจกรรมนันทนาการ.....
6	เป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอนและการนำกิจกรรมนันทนาการ.....

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้หน้านันทนาการเพิ่มเติม

1. คุณลักษณะส่วนตัว ที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์และคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งแสดงออกของแต่ละบุคคล (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

2. คุณลักษณะทางวิชาชีพ ที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถและทักษะ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้ในการเป็นผู้หน้านันทนาการให้ประสบผลสำเร็จ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายทองพูล จันทบูรณ์
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 16 มกราคม 2506
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 12 หมู่ 5 ตำบลพระยาทต อำเภอสายใต้ จังหวัดสระบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 106/95 หมู่ 10 หมู่บ้านศิริโสภณ ซอยทรัพย์บุญชัย ถนนศรีนครินทร์ ตำบลบางเมือง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10270
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	สารวัตรนักเรียนและนักศึกษา 7
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียนนักศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ เลขที่ 34/4 ถนนสุขุมวิท ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง สมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10270
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2524	มัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนสระบุรีวิทยาคม
พ.ศ. 2526	ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) จากวิทยาลัย พลศึกษาจังหวัดอ่างทอง
พ.ศ. 2528	กศ.บ. (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
พ.ศ. 2547	วท.ม. (การจัดการนันทนาการ) จากมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร